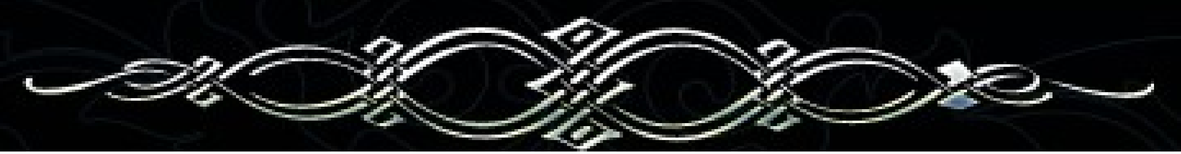

مع فضيلة الشيخ

حفظه الله

Bismillaahi Ar-raxmaani Ar-raxiim

(Mu'assasada Warbaahinta Al-Qaabiduuna Calal-jamar waxay mahad celin iyo qadarin ujeedineysaa walaalahooda Mu'assasada Warbaahinta Labeik, kukaalmeenta ay kukaalmeeyeen dhinaca Tarjamada, waxaana Allaah ugu baryeenaa walaalaha inuu waafajiyo waxii kheer iyo raali ahaanshaha Allaah uu kujiro)

Jawaabaha kulankii Furnaa ee Mu'sasada Al-Qaabiduun ay la yeelatay

Sheekh Abuu Hammaam Bakar ibn Cabdulcaziiz Al-athari

Xafidahullaah

Bismillaahi Ar-raxmaani Ar-raxiim

Ka Jawaabida Su'aalihii Shabakada Sanaam Al islaam

Mahad oo dhan waxa ay u sugnaatay allihii yiri (**وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ**) naxariis iyo nabadgelyo korkiisa ha ahaato nabiga, ehelkiisa, saxaabadiisa iyo intii raacday wadada saxda ah, intaas ka dib.

Qaar ka mid ah walaalaha shabakada sanaam al-islaam ayaa waxa ay iigu waceen inaan kulan la yeesho xubnaha shabakada, waana ka aqbalay midaas, arrinkaasna ehel uma ihi waxaanse sidaa u yeelay inaan farax geliyo geesiyaasha islaamka iyo taageerayaasha mujaahidiinta.

Kadib su'aalihii la I waydiinayay waala jamciyay waana la iisoo diray, waan habeeyay waana kala saarsaaray, waxaana kasoo reebay intii cilmi iyo nacfi leh, waxaan kaloo ka reebay su'aalaha shakhsiyadeyda ku saabsan iyo kuwa soo noqnoqday ama isku macnaha ah.

Qofkii aan arkin su'aashiisii ha ii cudur daaro isagoo eegaya maslaxada guud. Alle waa waliga u saaxiibkaa waafajinta kheyrka.

Naxariis iyo nabadgalyo korkiisa ha ahaato nabigeena muxammad, ehelkiisa iyo saxaabadiisa dhammaantood.

Waxaa qoray Abuu Hammaam Al-athari

1433 - 2012

::

Su;aasha Koowaad: ka socoto abii dujaana almaqdisi: allaha ku karaameeyo sheekheena faadilka ahoow

Su'aasha koowaad: booliska Xamaas ma gaalo baa?

Su'aasha labaad: waa maxay mowqifkiina ku aadan jamaacaatka jihaadiga ee ka jira Ghaza, waa maxayse jamaacada aan ku talineysid in lagu biiro?

Jawaab:

Allaha ku karaameeyo abaa dujaana, hana kaa dhigo kuwa amaanada iyo diinka u saaxiibka ah.

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

xukunka aan dooranayo ee ku saabsan booliska Xamaas waa isla xukunka aan ka qaadannay booliska iyo ciidamada dowladaha kale ee ridada ah, xukunkaasoo ah iney gaalo yihiin.

Waxaan sidaas ku caddeeyay fatwo aniga aan leeyahay oo ku jirta muntadaha su'aalaha ee Minbaru Tawxiid Waljihaad, Nabmarka **(3705),** waxaana cinwaan u ah: **ما حكم شرطة الطواغيت وجنودهم؟"** walaal fatwadaas dib ugu laabo hadii aad jeceshahay.

Jawaabta su'aashaada Labaad waxaan leeyahay:

mowqifkeena jamaacaatka salafiya jihaadiya ah ee ka jira Ghaza waa mowqif taageero, garab istaag iyo u hiillin, alle sarreeyee wuxuu yiri: (**وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ**) iyagoo kale waxaan u noqonynaa adeegayaal, waa kuwa aan ku faaneyno kuna xiraneyno rajadeena alle ka dib. Waxaan alle ka baryaynaa inuu mideeyo, u gargaaro oo guuleeyo. Aamiin

Jamaacada aan ku talinayo in raayadeeda lagu biiro Beytul Maqdis iyo hareeraheeda, anigu ma arkin wax ka raayo nadiifsan raayada Jamaacada ALtowxiid Wal jihaad -sida aan ka maleesaneyno alle ayaa oge- alla wanaagsanaan leheydaa in lagu dhinto raayadaas hoosteeda!

Su'aasha Labaad: ka socoto kii jeclaa Sayid Qutub

su'aasha koowaad: markuu mid ka mid ah walaalaha is weydiiyo sababta loo kala qaadayo xukunka xukuumada Ghaza iyo kan xarakada Xamaas waxaan ugu jawaabaa in xukunka xarakada xamaas lagu saleynayo miithaaqa xarakada, halka xukunka xukuumada Ghaza lagu saleynayo dastuurkeeda ay wax ku xukunto una xukun tagto, jawaabtaasi ma sax baa?

Su'aasha Labaad: markii la iclaamiyo dastuur islaami ah miyey banaan tahay in si tartiib tartiib ah loo dhaqan galiyo, sida in xeerarka la dajiyay wax lagu xukumo muddo xoogaa ah? Mise halmar ayaa shareecada si wadajir ah loo dhaqan galinayaa?

Su'aasha saddexaad: maxey shareecadu ka qabtaa doorashooyinka iyo is sharraxida iyadoo lagu hoos noolyahay dastuur islaami ah oo qeexaya in shareecada islaamka ay tahay isha kaliya ee sharci dajinta?

Su'aasha afaraad: waa maxey xukunka wasiirada dowladaha wax ku xukuma dastuurka la dajiyay, wasiiradaasoo aan xiriir la laheyn sharci dajinta ka hor imaanaysa shareecada islaamka, sida wasaaradaha caafimaadka iyo deegaanka oo kale?

Jawaab:

Su;aasha koowaad jawaabteeda waxaan leeyahay:

in la xukumo qof ama jamaaco ama dowlad waxa ay u laabaneysaa oraahda ama ficilka kasoo baxa cida la xakumayo, maxaa yeelay axkaamta aduuunyada waxa ay ku xirantahay oraahda iyo ficilka, sidaasi ayaa loogu xukmiyaa islaamnimo ama gaalnimo maadaama anaga aan fiirineyno qofka muuqaalkiisa kore, wixii u qarsoon allaa og.

Sheekhul Islaam Ibnu Taymiyah allaha u naxariistee waxa uu yiiri:

فالمرتد: كل من أتى بعد الإسلام من القول أو العمل بما يناقض الإسلام بحيث لا يجتمع معه".اهـ

"Murtadka waa kan islaamnimo ka dib la yimid qowl ama ficil burinaya islaamka, maadaama aysan wada kulmi Karin"

[Alsaarim almasluul, bogga 459]

Wuxuu kaloo yiri:

> **"وإذا لم يكن علم الإيمان المفروض صفة لقلب الإنسان لازمة له لم ينفعه، فإنه يكون بمنزلة حديث النفس وخواطر القلب، والنجاة لا تحصل إلا بيقين في القلب، ولو أنه مثقال ذرة، هذا فيما بينه وبين الله. وأما في الظاهر فيجري الأحكام على ما يُظهره من القول أو الفعل".اهـ**

[Alsaarim almasluul bogga 370]

Sidaa awgeed annagu waxaan dadka ku xakumaynaa oraahdooda iyo ficilladooda, hadii sidaas aad garato waxaad garatay waxa xukuumada Xamaas lagu heysto in ay tahay waxa ku jira dastuurka ay wax ku xukunto, xarakada xamaasna waxa lagu heysto ay tahay wax ku yimid miithaaqa u dagsan ee ay ku dhaqmaan, sidaasi ayaa ah sida sawaabka ah ama saxan.

Waxaa haboon in lagu baraarugsanaado in marka aan Xamaas ku gaaleysiiney qawaaniinta la dajiyay in aysan ka dhigneyn inaan gaaleysiineyno xarakada Xamaas!

Sidoo kale hadii Nin ka tirsan Ikhwaanul muslimiin uu wax ku xukumo qawaaniinta la dajiyay taasi macnaheeda maaha inaan gaaleysiineyno jamaacada Ikhwaanul muslimiin.

Gaalnimada waxa ay ka dhalaneyso waa wax cad oo sugan, waa la gaaleysiinayaa qofkii la yimaada oo laga helo shuruudaha lagana waayo mawaanicda, taasna micnaheeda maaha in aan la gaaleysiineynin jamaacada uu ka tirsan yahay, allaah wuxuu meelo badan ku yiri:

(وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى)

Jawaabta su’aaasha Labaad waxaan leeyahay:

sharci ahaan ma banaana in la qodobeeyo shariicada islaamiga ah (loo qoro sidii dastuur) arrinkaas waxaad ugu laabataa kitaabka uu qoray sheekh Bakar abuu Zeyd, kitaabkiisa " فقه النوازل **98-1/27** si fiican ayuu uga hadlay arrintaas.

Kadib waxaa waajib ku ah qofka ahlu towxiidka ah inuu fuliyo amarka alle iyo axkaamtiisa si degdeg ah ee maaha si tartiib tartiib iyo sida aad jeceshahay! Alle kor ahaayee waxa uu yiri:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

Allihii nagu farad yeelay inaan isku xukunno kitaabkiisa uusoo dajiyay nooma uusan idmin inaan tartiib tartiib isugu xukunno, allihii gaaleysiiyay kan wax ku xukuma wax aan aheyn kitaabka uu soo dajiyay uma uusan cudur daarin kan kitaabkiisa si tartiib tartiib ah wax ugu xukumaya

Hadii qof uu yiaahdo: “maanta waxaan allaah u tukanayaa afar salaadood hal salaadna alle qeyrkiis, berrina waxana alle u tukan saddex salaadood laba salaadna alle qeyrkiis, berri dambena waxaan alle u tukan saddex salaadood laba salaadna alle qeyrkiis, maalinka ku xigana waxaana lle u tukan afar salaadood, hal salaadna alle qeyrkiis!” cidna iskuma ay khilaafteen gaaleysiintiisa, sidaas oo kale qofkii shareecada aan si wada jir ah u dhaqan galin waxa uu la mid yahay qof wax ku xukumay xeerarka iyo qawaaniinta la dajiyay.

Abii umaamah waxaa laga wariyay inuu yiri: Rasuulka alle SCW waxa uu yiri: (waxaa furfurmi doona oo baabi’i doona diinta usuusheeda iyo qeybaheeda midba mida kasii dambeysa, markii ay mid baaba’do dadku waxa ay ku dhagayaan tan ku xigta, tan

ugu hor baabi'I doonta waa isku xukunka shareecada, tan ugu dambeysana waa salaadda.) waa xadiith saxiix ah waxaana wariyay ibnu xibbaan iyo qeyrkiis

Jawaabta su'aaasha saddexaad waxaan leeyahay:

qaababkaan ay maanta dadku u doortaan madaxdooda ma ahan wax islaamka shuqul ku leh, waa bidco lagasoo dhoofiyay yuhuudda iyo nasaarada, abii saciid al khudri waxaa laga wariyay in Nabiga SCW uu yiri: (waxaad raacraaci doontaan jidadkii kuwii idinka horreeyay taako taako iyo dhudhun dhudhun, xitaa hadii ay god abeeso galaan waad ka daba galeysaan) waxaan ku niri: rasuulkii alloow kuwaas aan raaceyno ma yuhuud iyo nasaaro baa? Wuxuu yiri (yaa kale?) waxaa wariyay bukhaari iyo muslim

Dariiqa sharciga ah ee lagu dooranayo imaamka muslimka ah ee kulansaday shuruudaha imaamnimada waa iney isku raacaan dadka ay talada ka go'do, ee ma ahan dadka oo dhan!

Culumadu waa ay isku khilaafeen tirada dadka ay talada ka go'do ee dooranaya imaamka, qaar waxa ay yiraahdeen waa ijmaaca ama dadka tala ay ka go'do kulligood, waana sida uu qabo al imaam axmed, sida uu wariyay isxaaq ibnu ibraahiim, **[al axkaam al suldaaniyah : 23]**

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxaa ku filan beycada dadka ay talada ka go'do intii suura gal ah kulmintooda, sidaas waxaa yiri al imaam al nawawi **[al rowdah iyo nihaayatul muxtaaj]**

Sidoo kale fiiri qowlka imaamka uu ku yiri **[sharraxa saxiixul muslim 12/72]**

Sidaas oo kale imaam al showkaani wuxuu kasoo guuriyay abii muxammad al juweyni. **[irshaad al fuxuul 161, daabacaada koowaad]**

Al imaam al maawardi isagana waxaa hadal uu leeyahay laga fahmayaa inuu sidaas qabo. **[al axkaam al suldaaniyah 6]**

Al imaam al qalqashandi isna waxa uu yiri: sidaas ayay qabaan asxaabteena shaaficiyada. **[Ma'aathir al inaaqah 1/44]**

Qaarna waxa ay yiraahdeen doorashada imaamka waxaa ku filan iney kulmaan afartan ka mid ah dadka ay talada ka go'do, iyagoo ka qiyaas qaatay salaadda jimcada, sida ay qabaan qaar ka mid ah shaaficiyada oo uu ka mid yahay al Xaliimi**, [waxaa soo guuriyay Al nuweyri kitaabkiisa nihaayatul arbi 3/6]**

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxa ay ku guntantaa iney kulmaan shan ka mid ah dadka ay talada ka go'do, waana sida ay yiraahdeen fuqahada badankeed iyo mutakallimiinta reer basra iyo al qaadii cabdul jabbaar oo dhintay 415H , waxa ayna soo daliishadeen beycadii abuu bakar oo ku guntantay shan qofood oo kala ah "cumar, abuu cubeydah, bashiir ibnu sacad, saalim, useyd ibnu xudeyr. Allaha kawada raalli noqdo. Cumar isagu waxa uu arrintu ka dhigay shuura ka dhaxeysa lix qofood.

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxa ay ku guntantaan iney kulmaan saddex ka mid ah dadka taladu ay ka go'do, sidaas waxaa qaba qaar ka mid ah fuqahada Kuufa sida uu sheegay Al imaam Al maawardi.

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxaa imaamka dooran kara labo kamid dadka ay taladu ka go'do. Sidaas waxaa sheegay al juweyni, daliil ma uusan sheegin, hadii uu ula jeedo labo ayaa dooranaya mid saddexaad waxa uula mid yahay qowlkii hore ee aan soo xusnay.

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxaa imaamka dooran kara mid ka mid ah dadka ay taladu ka go'do, sidaas waxaa qaba abii al xasan al ashcari, sida ay soo guuriyeen al baghdaadi, ibnu xazam kitaabkiisa al fisal 3/85. Al qurdhubi kitaabkiisa aljaamic li axkaam al qur'aan 1/269, al baaqalaani iyo qeyrkood. Waxa ayna daliishadeen beycadii abuu bakar maadaama uu cumar ahaa kii beycada la galay abii bakar.

Sidoo kale ibn xazam waxa uu soo daliishaday in dadka shuurada lahaa ee uu cumar la ballamay in ay iska daayeen doorashada oo ay arrinkii u dhiibeen hal qof kaasoo ahaa cabdi raxmaan ibnu cowf, ibn xazam waxa uu yiri: "waxaa ansaxday in la isku raacay in beycadu ay ku guntantay hal qof oo kaliya"

Qaarna waxa ay yiraahdeen imaamka waxaa dooran kara hal qof oo kaliya, laakiin shardi waxaaa ah in doorashadiisa ay leedahay awood, sida ay qabaan al juweyni iyo al ghazaali. Al ghazaali wixii uu ka yiri ka fiiri kitaabkiisa **[fadaa'ix al baadhiniyah: 176-177]** sidoo kale qowlka al juweyni ka fiiri kitaabkiisa **[al ghiyaathi : 72]**

Qaarna waxa ay yiraahdeen waxa la eegayo oo ictibaarka leh waa beycada ay galaan dadka talada ay ka go'do badankooda kuwaasoo xaqiijin kara awood iyo maamul ay wax ku socodsiin karaan, sidaas waxaa qaba al imaam al nawani, ibnu taymiyah iyo qeyrkood

Intaas waa wixii ay culumadu ka yiraahdeen mas'alada doorashada imaamka muslimiinta, meelna ugama eka waxa ay maanta dadku kaga daydeen dhaqamada yuhuuda iyo nasaarada.

Jawaabta su'aaasha afaraad waxaan leeyahay:

allaah waxa uu yiri:

(إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ)

Allaah waxa uu gaalnimo iyo shirki ku xukumay xaakimkii (fircoon) wasiirada (haamaan) iyo ciidanka. Wasiirku waa kan saacida oo kaalmeeya madaxweynaha ama boqorka, culeeskana ka yareeya

Wasiirada dowladaha riddoobay marka talada loo waxaa lagu dhaariyaa inuu ixtiraamayo dastuurka iyo qawaaniinta kufriga ah dhiibayo, dastuurada waxaa ku xusan qaabka ay u dhaartaan wasiirada oo la mid ah: "waxaan ku dhaaranayaa allaah in aan daacad u noqon doono dalka iyo dowlada iyo amiirka aana ixtiraami doono dastuurka iyo qawaaniinta dowlada"

Ibnu manduur waxa uu yiri: micnaha wasiirka waa kan culeeska ka qaada oo kaalmeeya boqorka, waa tii uu Nabi Muuse CS alle ka baryay: allow qoomkeyga iiga yeel mid wasiir ii noqda" **[Lisaanul Carab 9/288]**

Sheekheena abuu maxamad al maqdisi waxa uu yuri : " shaki kuma jiro in jagooyinkaan (wasiirrada) ay ku kala duwanyihiin

gaalnimada iyo ilxaadka, ayna ku kala duwanyihiin shaqooyinkooda u gargaaridda shirkiga iyo la dagaallanka dadka ahlu towxiidka ah, qaarkood waa ay caddeystaan qaarna waa ay qarsadaan, laakiin dhammaantood waxa ay iska kaashadaan baabi'inta towxiidka iyo kor u qaadidda shirkiga, iyagoo dhidibada u aasaya aasaaska xeerarka iyo dastuurada iyo ixtiraamidooda... waana wax iska cad oo aad loo wada garanayo, qof aan jaahil aheyn muran kama qabo" **[kashful niqaab 157]**

Wasiirka ka mid ah dowladahaan riddoobay waa gaal, haduusan aheyn mid gacal iyo kaalmeeye u ah madaxweynaha, oo uusan wax hiillo iyo garab ah ku siinin dagaalka uu kula jiro ahlu towxiidka, oo uusan ku dhaaranin ixtiraamida dastuurka iyo xeerarka la dajiyay, oo uusan la imaanin wax burin kara islaamnimada, (markaas gaal ma ahan)

Su'aasha saddexaad: ka socoto muqaawamada shabakada xuneyn:

Su'aal ku socota sheekha: sheekhoow alle wuxuu suurada dhaahaa ku yiri aayada 44:

(فقولا له قولا لينا لعله يتذكر أو يخشى).

[Ku dhaha fircoon hadal dabacsan waa intaas oo uu waano qaadaa oo cabsaaye]

Sheekhoow bal fiiri sida uu alle uga dalbay nabi muuse CS inuu fircoon ula doodo in kastoo nabi muuse uu adiga kaa fadli badan yahay, fircoonna uu ka xun yahay xamaas! Maxaad u adeegsataan ad adeyga iyo hadalka qallafsan marka aad la hadleysaan ama wax ka sheegeysaan walaalihiinna xamaas?

Jawaab:

Allaha ku barakeeyo talada aad noosoo jeedisay iyo hadalkaas aadka u cad.

Laakiin waxaa waajib ah in la ogaado in ad adeyga ku wajahan qolo gaar ah uu yahay wax gaar ah, iyo in qolodaas shareecada lagu xukumayo ay tahay wax kale

Hadii aad ku xukunto wixii kaaga muuqda daahirkooda, daliilaha sharcigana ay ku tusaan sidaas, lama oranayo waxaad tahay qof ad adag.

Annaga markaan hadalka u cadeyneyno xarakada xamaas oo aan u sheegeyno in ay ku dhaceen wax islaamka buriya, oo aan kula talineyno iney alle u laabtaan oo towbad keenaan, hadalka ayaan u jilcinnay waana wanaajinnay, kawaran hadii aan ka aamusi laheyn oo aan aduunyada u qarin laheyn waxa ay ku dhaceen aakhirana cadaab daran uu u yaallo!, tan ayaa runtii ah ad adeyga dhabta ah!

Aaditaankii Nabi Muuse CS uu aaday Fircoon iyo sida uu ula taliyay waxa ay soo martay heerar kala duduwan sida uu alle ku cadeeyay kitaabkiisa, alle wuxuu yiri:

(فقولا له قولاً ليّنا لعله يتذكر أو يخشى)

Wuxuu ku billaabay hadal jicilsan sidii uu alle faray, waxa uuna yiri:

(هل لك إلى أن تزكّى وأهديك إلى ربك فتخشى)

Waxa uu tusay xujooyin iyo mucjisaat, markii uu fircoon muujistay beenin, kibir iyo ku adkeysashada baadhilka, waxa uu muuse ku yiri fircoon sida uu alle quraanka ku sheegay:

(لقد علمت ما أنزل هؤلاء إلا رب السماوات والأرض بصائر وإني أظنك يا فرعون مثبورا)

Al imam al dhabari waxa uu yiri: micnaha aayada waxa weeye: "fircoonoow waxaan kuu maleynayaa inaad tahay qof halaagsami doona". Macno kalena waa la sheegay.

Iska daaye Nabi Muuse CS waxa uu habaaray fircoon iyo qoomkiisa isagoo yiri:

(ربنا إنك آتيت فرعون وملأه زينة وأموالاً في الحياة الدنيا ربنا ليضلوا عن سبيلك ربنا اطمس على أموالهم واشدد على قلوبهم فلا يؤمنوا حتى يروا العذاب الأليم)

Hadaba hadal jiclan ama dabacsan waxaa lagula hadlaa qofka jaahilka ah ee qof kibir badan oo baadhil ku taagan kuna adkeysanaayo ma mudna in hadal dabacsan lagula hadlo!

Xukuumada xamaas waxa ay iskala weynaatay xitaa iney wax ka maqasho dadka xaqa u sheegaya, waxa ay dishay qaarkood sida alsheekh Abuu Alnuur Al maqdisi allaha u naxariistee. Xitaa ma aysan horgeynin sharciga ay caabudaan, waxaa u xiran oo xabsigooda ku jira sheikh Abuu alwaliid almaqdisi-llaha soo furtee, waxaan kaloo idiin sheegayaa arrin aan hada ka hor la shaacin, taasoo ah: in mid ka mid ah culumada aadka loo qadariyo oo cilmi bandanna lagu yaqaano uu risaalo naseexo iyo talooyin ah u qoray xukuumada xamaas, risaaladii waxa ay gaartay mid ka mid ah masuuliyiinta ugu waaweyn xukuumadaan kibirka badan, masuulkii ma uusan akhrin risaaladii, xitaa ma uusan aqbalin!, wuxuu amray in lagu celiyo meeshii ay ka timid!.. kibir iyo isla weyni intaas ka badan miyaa jira?!

Sheekheena abuu maxammad almaqdisi – allaha soo furtee- waxa uu yiri: kuwa ku hadaaqaya nusuusta beerjileeca, fududeynta oo fududeynaya ku hadalkeeda kuna xambaaraya meel aysan galin, dhigayana meel aan booskeeda aheyn, waxaa haboon in arrinkaa ay ka joogsadaan, ka fikiraan oo si aad ah u fahmaan hadii ay daacad ka tahay….

Si fiicanna ha u ogaadeen in ruuxii si kasta wax loogu sheego loona cadeeyo in isku xukunka wixii uusan alle soo dajinin ay tahay gaalnimo, ogaada /la ogeysiiyo in aysan bannaaneyn isku xukunka wixii aan shareecada alle aheyn, laakiin sidaasoo ay tahay ku adkeysanaya baadhilka isna kibrinaya…… kaasoo kale ma bannaana in loo mujaamaleeyo ama loo muujiyo hiil iyo garab, mana lagu oranayo wax aan aheyn sidii uu Nabi ibraahiim iyo asxaabtiisa ay ku yiraahdeen tolkooda: waxaan bari ka nahay idinka iyo shirkigiina, dastuurkiina iyo dowladiina, waxaana ino dhaxeeya cadaawad iyo colleytan……

[Millat Ibraahiim safxada 26-27]

Su’aasha Afaraad: ka socoto kii jeclaa al baghdaadi iyo al muhaajir shabakada Xuneyn

Waa maxay naseexada iyo talada aad u haysaan mujaahidiinta reer Ghaza?

JAWAAB:

Allaha u naxariisto labada sheekh al baghdaadi iyo al muhaajir, allaha kaa dhigo kii ugu fiicnaa ee jidkooda raaca kuna sabra..

Hadaan u gudbo nasiixada iyo talada aan u hayo mujaahidiinta reer Ghaza ee ku taagan manhajka xaqa ah, waxaan ku qoray risaaladeyda aan cinwaan uga dhigay "**رسالة تأييد لجماعة التوحيد**" raadso oo iyada akhri alle idankiis waxaad ka heli doontaa waxa aad raadineysid, kana qeybqaado risaaladaas faafinteeda hadii aad ku aragtid run iyo xaq, rasuulka SCW waxaa ka sugan inuu yiri: (**من دل على خير فله مثل أجر فاعله**).

Su;aasha Shanaad: ka socoto abii Cubeydullaah

Su’aasha koowaad: waxaan ka shaqeeyaa xifdinta qur’aanka kariimka ah waxaana si iskaa-wax-u-qabso ah uga howlgalaa wasaarada awqaafta iyo arrimaha diinta ee hoos tagta xukuumada xamaas, arinkaasi ma bannaan yahay? Maxaadse igula talinaysaa?

Su’aasha Labaad: ma igula talineysaa inaan ku biiro guutada al qasaam? Alqasaam ma koox ku taagan jaahiliyad baa ?

Su’aasha saddexaad: sheekh abuu sacad al caamili waxa uu yiri: xukuumada xamaad waa xukuumad murtad ah, ciidankeeda iyo hogaankeeda, arrinkaas maku raacsantahay? Allaah dartiis baan kuu jeclahay.

JAWAAB:

Alle hakuuu jeclaado sidii aad ii jeclaatay,

jawaabta Su’aashaada koowaad waxaan leeyahay:

wax dhib ah kuma sugna inaad qur’aanka kaga shaqeysid wasaarada awqaafta iyo diinta ee hoos tagta xukuumadaha riddoobay sida tan xamaas oo kale, hase ahaatee waxaa kuu fiican in xifdinta quraanka iyo bariddiisa dadka ay noqoto mid

aad u madax bannaan tahay, Rasuulka SCW waxaa ka sugan inuu yiri:

(**خيركم من تعلم القرآن وعلمه**) ama (**إن أفضلكم من تعلم القرآن وعلمه**)

"Waxaa idiin kugu kheer badan ama idiin kugu fiican kan qur'aanka barta dadkana bara."

Hadiise ay shardi kugu xiraan oo ku faraan inaad xaqa iyo baadilka aad dadka isugu dhex darto ma aad iyaga mad-habkooda iyo fikirkooda ku waafaqdo, markaasi waxaa reebban inaad shaqadaas qabato maxaa yeelay waa meesha yimid shuruudo baadhil ah, Rasuulkana SCW waxaa ka sugan inuu yiri: shardi kasta oo aan kitaabka alle ku jirin waa mid baadhil ah.

Waxaan kuu dardaarmayaa inaad xaqa iyo runta cadeysid si kasta oo aad tahay, dadka aad quraanka u bartid cilmi ahaan iyo ku camal falid intaba. Ibn al qayyim allaha u naxariistee wuxuu yiri:

"ومن فَقَّهه في دينه فقد أراد به خيراً إذا أريد بالفقه العلم المستلزم للعمل، وأما إن أريد به مجرد العلم فلا يدل على أن من فقه في الدين فقد أريد به خيراً"

"Qofkii uu alle diinta fahamsiiyay waa mid uu kheer la doonay hadii uu lala doonay cilmi iyo camal is wata, laakiin hadii lala dono cilmi oo kaliya, taasi macnaheeda ma ahan in ruuxii diinta fahmaa lala doonay kheer"

[Miftaax daar alsacaadah 1/60]

Jawaabta su'aashaada Labaad waxaan leeyahay:

kooxda Alqassaam hadii hore ay u aheyd koox islaami ah, oo sheekh cizzuldiin alqassaam allaha u naxariistee uu kamid ahaa culumada mujaahidiinta, maanta ma uu oga waxa ay la yimaadeen isaga dabadii kuwa u nisba shaaganaya!

Waxa ay heshiisyo nabadgalyo la galeen cadowga alle, waxa ay dagaalka ku koobeen kaliya yuhuuda sida tooska xooga u heysta

dhulkooda, sidoo kale waxaa xabadooda ka nabad galay yuhuuda, halka dadka muslimiinta ah ee xaqa ku taagan ay ka nabad gali waayeen xabadooda.

War saxaafadeed kasoo baxay guutada alqassaam kuna saabsanaa dhacdooyin ay Marinka Gaza kula kulmeen dad mareykan ah waxa ay ku sheegeen in:

Guutada Alqasaam hubkeeda ay ku wajahanyihiin yuhuuda dhulkooda heysata, dagaalkoodana uu yahay falastiin darted oo kaliya.

In mareykanka uu yuhuuda kala qeyb qaadanayo dhamaan dambiyada ay ka galayaan shacabkeena, laakiin dagaalkeena uu ku wajahanyahay yuhuuda oo kaliya balse aanan col laaheyn mareykanka.

Waxaa kaloo ay hiil iyo taageero siiyeen gaalada asalka ah iyo murtadiinta iyagoo gashan shaar midnimo wadaniyad, sida ku xusan bayaan kasoo baxay alqasaam 29ka shawaal 1422.

Sidoo kale waxa ay dhex galeen diin dimuquraadiyad oo waa ay ka qeyb qaateen iyagoo dhidibada u taagay qawaaniinta la dajiyay, sida ku xusan bayaan kasoo baxay alqasaam xilligii dorashada:

Waxaan cadeyneynaa maanta iney tahay maalin weyn oo taariikhi ah oo dadka reer falastiin ay si xoriyad ah u doranayaan dadkii u matali lahaa golaha sharci dajinta.

Waxaan cadeyneynaa taageerada aan u hayno maamulka wadaniga ah sida uu isaga xilsaaray ilaalinta habsami u socodka dimuquraadiyada iyo ilaalinteeda

Waxaan cadeyneynaa ku dhaqanka iyo ixtiraamida qawaaniinta dimuquraadiyada

Sidoo kale bayaanaatka alqasaam kasoo baxay waxaa ku xusan in dhamaan kuwa u dhintay iyagoo difaacaya amaanka iyo qawaaniinta ay yihiin shuhado!

Arrimahaas iyo kuwo kaleba dartood, waxaad si dhab ah u ogaaneysaa in hadii aad ku dhimato raayada alqasaam hoosteeda iney la mid tahay adigoo ku dhintay jidka ilaalinta qaanuunka, dhaqangalinta qaanuunka, waxaaba laga yaabaa inaad dhimato adigoo weerar ku ah kuwa diinta u gargaara ee doonaya in sharciga alle lagu dhaqmo

Imam Muslim waxa uu soo saaray in abii hureyrah uu nabiga SCW ka wariyay :

ومن قاتل تحت راية عمية يغضب لعصبة أو يدعو إلى عصبة أو ينصر عصبة فقتل فقتلة جاهلية

"Qofkii la dilo isagoo difaacaya, u gargaaraya, u dagallamaya oo faafinaya, waxaa uu dhintaydhimasho jaahiliyad ah"

Warin kale waxa ay leedahay:

ومن قتل تحت راية عمية يغضب للعصبة ويقاتل للعصبة فليس من أمتي

Hadii aad dooneysid inaad si fiican uga bogatid xaqiiqada kooxdaan, waxaad dib ugu laabataa kitaabka **القول الأساس في حكومة حماس** ee uu qoray alsheekh abii Cubeydullaah almaqdisi, waxaa hordhac u sameeyay sheekheena abuu maxamamd almaqdisi, allaha soo furto.

Dhanka kale, xukuumada Xamaas xukunkeeda sida aan horey u sheegay waxaan u arkaa iney tahay xukuumad gaalo ah, xukuumaduna waa maamulka sharci dajinta, kan fulinta, iyo kan garsoorka. Alle ayaa wax walba inaga og.

Su'aasha Lixaad: ka socoto abuu Muscab algharíib

Su'aasha kooowaad: maxaad kula talineysaa walaalaha fududeystay gaaleysiinta oo culuamdii hore aysan ku dagdagi jirin, oo dadka qaar ay noqdeen iney tuhunka gaalnimada ah ku tuuraan dadka iyagoo aan daliil haysanin?

Markii uu nin culumada ka tirsan uu bixiyo fatwo dullinimo ah oo taabaneysa caqiidada, dadka qaar waxa ay dhahaan sheekhii waa uu inxiraafay ama waa uu khaldamay ama maba ahan sheekh,

markaas kuwa kalena waxa ay yiraahdaan sheekha cid aan sheekh uma jawaabi kato. Jawaab daliil leh ayaan rabnaa??

JAWAAB:

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

gaaleysiinta waa xaqa alle iyo midka rasuulka, qofna uma bannaana inuu ka hordhaco oo xaqaas uu ku dagdago isagoon haysanin cadeyn iyo xujo cad oo sida qorraxda u muuqata!

Sheekhul islaam ibnu taymiyah allaha u naxariistee wuxuu yiri: "iimaanka iyo kufriga waxey ka mid yihiin axkaamta lagu sugo risaalada, daliil sharci ah ayaa lagu kala saaraa mu'minka iyo gaalka ee laguma kala saaro daliil caqli ah"

[majmuuc al fataawaa 3/204]

Waxaa kaloo uu yiri: "gaalnimadu waa xukum sharci ah, caqliguna waxaa lagu ogaadaa hadalka kiisa saxan iyo kan khaladka ah, wax kastoo caqli ahaan khalad ah ma noqonayo gaalnimo xaqa sharciga, sida wax kasta oo caqli ahaan sax ah aysan waajib u noqoneynin in la garto/barto

[Dar'u tacaarud al naqli wal caqli 1/242]

Al imam ibnu qayim allaha u naxariistee waxa uu nuuniyadiisa ku yiri:

Gaalnimadu waa xaq alle iyo mid rasuul,

nas ayaa lagu sugaa gaalnimada ee laguma sugo hadal hebel uu yiri.

Qofkii ay gaaleysiiyeen alle iyo rasuulkiisa ayaa gaal ah.

Sidaasi darted waxaan walaalaheyga dhalinyarada ah kula talinayaa meel kasta oo ay joogaan ineysan ku dagdagin gaaleysiinta oo aysan dadka diinta uga saarin malo iyo shaki, maxaa yeelay hadalkooda waa mid la qorayo allena waa uu

waydiin doonaa maalinta qiyaame, su'aalahaas jawaab ha u diyaarsadeen, Jawaabahana kuwo sax ah!

Hadalkeygaan macnihiisa maaha in la xiro baabka gaaleysiinta guud ahaan, qofkii ay gaalnimadiisa cadaato waa la takfiirinayaa si xaq ah oon khalad laheyn.

Jawaabta su'aasha labaad waxaan leeyahay:

qofka caalimka ahi haduu mas'alo ku khaldamo macnaheedu ma ahan in cilmigiisa la duro, ama la inkiro cilmiga iyo fadliga uu leeyahay.

Yaaquut al xamawi wuxuu yiri: waxaa qasab ah inuu caalimku jahli ku dhaco, inuu garan waayo wax badan oo la waydiiyo, inuusan maqlin ama uu hilmaamay weeye. **[irshaad al areeb1/24]**

Sheekhul islaam ibnu taymiyah allaha u naxariistee wuxuu yiri: hadii ay dhacdo in caalim weyn oo fatwooda uu ku gafo boqol mas'alo ma ahan wax ceeb ah. **[majuuc al fataawaa 27/301]**

In ruuxa caalimka ah ahi laga xasdo ama laga inkiro fadligiisa iyo cilmigiisa waxa ay ka mid tahay dhaqamada yuhuuda.

Dhanka kale, in qofka gafay la raddiyo oo loo jawaabo loona shardiyo in kan raddinaya uu ku ayni yahay [la siman yahay cilmi ahaan] kan la raddinayo hadii u jawaabista ay tahay midku dhisan cilmi iyo dulqaad wax dhibaato ah malaha in taabici uu raddiyo saxaabi, ama qof yar uu raddiyo qof isaga ka weyn, ama qof dumar ah ay raddiyo qof rag ah, ama qof caami ah uu raddiyo qof caalim ah... iwm

Sidaas ayuu ahaa dhaqanka iyo sida saxda ah tan waagii uu nabiga SCW noolaa ilaa mantadaan aynu joogno.

Tusaale, hadii imaamka salaada uu khaldo, qofka ku daba tukanaya ee u sheegaya ama xasuusinaya meesha uu khalday ma waaa shardi ah inuu ahaado imam isaga la mid ahama caalim?

In qofki khaldama ama gaf ku dhacaa la qabto oo la saxo ama la raddiyo si cilmiyeysan waa nasiixo guud oo alle, rasuulkiisa, madaxda muslimiinta iyo dadweynaha intaba u sugnaatay.

Su'aasha toddobaad: **ka socoto abii cubeydullaah.**

Assalaamu caleykum waraxmatullaahi wabarakaatuh.

Xayaakallaahu sheekheena allaha jannada gurigeena haka dhigo, ka dib

Su'aasha koowaad: side ayuu adoonka niyadiisa uga dhigaa mid khaalis u ah alle, side ayuu qalbiga u dareensiiyaa midaas?

Su'aasha labaad: Yaasir Carafaat ma gaalnimo iyo riddo ayaa lagu xukminaaa? Saddaam Xuseen ma sidaas oo kalaa? Hadii uusan sidaa aheyn, sidee ayaa looga jawaabi shubhada ah in hadlkii ugu dambeeyay ee uu saddaam yiri uu ahaa kalimada towxiidka?

JAWAAB:

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

niyada oo alle loo khaali syeelo waa id ka mid ah shuruuda aqbalaada acmaasha wanaagsan sida ku xusan xadiithkii uu wariyay cumar : **إنما الأعمال بالنيات,** ibn Rajab wuxuu yiri isagoo sharraxaya xadiithan: niyadu waa miisaanka acmaasha.

Ruuxa wuxuu u baahan yahay inuu dadaalo si uu niyada alle ugu khaalis yeelo, dadaalkaasna waa mid looga baahan yahay lagasoo bilaabo markuu qaan gaaro ilaa uu ka dhimanayo ama caqligiisa uu suulayo.

Waa inuu mar walba naftiisa xisaabiyaa oo uusan ka daalin, waa inuu mar walba ka cabsadaa in acmaashiisa aysan ikhlaas ka eheyn, waxaa la wariyay in qaar asxaabta Nabiga SCW ka mid ah ay naftooda nifaaq uga cabsan jireen, sida Cumar oo mar waydiiyay Xudeyfa inuu u sheego in lagu daray munaafaqiinta iyo in kale?!

Al xasan al basri waxaa laga wariyay inuu yiri: “nifaaq kama nabad galo qof aan munaafiq aheyn.

Waxyaalaha ugu waaweyn ee ikhlaaska kugu kaalmeyn kara waxaa ka mid ah garashada alle iyo shareecadiisa sida uu alle kitaabkiisa ku yiri:

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

“Dadka cilmiga cilmiga leh oo kaliya ayaa alle ka cabsada”

Al imam Mujaahid iyo culumo kale waxaa ka sugan iney dhihi jireen: waxaan raadinnay oon dalabnay cilmi annagoo aan wax niyad ah u haynin, ka dib ayuu alle nagu arsaaqay niyad khaalis ah.

Al imam al nawawi waxa uu yiri: qofka waxaa u wanaagsan inuusan ka joogsanin raadinta cilmiga isagoo sabab ka dhiganaya inuusan laheyn niyad khaalis u ah alle. Waxaa loo rajeyn ruuxa in niyadiisu wanaagsanaato….. **[Al majmuuc 1/30]**

Jawaabta su’aasha labaad waxaan leeyahay:

shaki kuma jiro gaalnimada Yaasir Carafaat, waliba gaalnimadiisa kama qarsoona xitaa murji’ada casrigaan, u fiirso arrintaa!

Gaalnimadiisana waxaa u sabab ah waxyaalo badan oo keena gaalnimada oo uu ku dhacay intuu noolaa, waxaa ugu waaweyn: inuu qaatay mabda’a cilmaaniyada, ku xukmida dastuur/xeerar la dajiyay, kaalmeynta iyo u gargaarida cadowga alle ee isugu jira gaalada asalka ah iyo murtadiinta.

Waxyaalahaas islaamnimada buriya horey ayaan uga soo hadalnay.

Dhan kale Sadaam Xuseen xukunkiisu waa mid adag, laakiin waxaan ku xukumeynaa asalka iyo daahirkiisa waxa inooga muuqda, wixii u qarsoon alle ayay u taallaa.

Asalka Sadaam Xuseen waa Murtad, sabatuna waa qaadashada uu qaatay mabda’a bacthiga, ku xukminta wixii uu alle soo

dajiyay wax aanan aheyn, xiriirinta iyo garab istaagga cadowga alle ee gaalada ah.

Markii la qabtay ma uusan ka towbad keenin-sida aan ognahay-waxayaalaha uu ku gaaloobay, waliba markii la maxkamadeynayay waxa uu ku adkeysanayay mabda'iisa gaalnimada ah ee bacthiga.

Kaliya waxa uu ku dhawaaqay labada shahaado, markaan gaaleysiineyno uma aynaan gaaleysiinin inuu diidan yahay labada shahaado, laakiin wuxuu la yimid waxyaalo burinaya labada shahaado, labada shahaado kaligood inuu ku dhawaaqo uguma filna islaamnimo, hadii uusan ka towbad keenin waxbaayaha buriya.

Al imam al kashmiiri waxa uu yiri: qofkii inkira ama diida arrin daruuri ah sida khamrada iney xaaraan tahay oo kale, waa inuu ka towbad keenaa ama ka laabtaa, maxaa yeelay, hadii aadan ka towbad keenin diidistaas, labada shahaado kaligood kuma anfacayaan. **[Ikfaar al mulxidiin, boga 63]**

Waxaa la mid ah sida ay culumada sheegeen yuhuudiga qirsan towxiidka uu muslim noqonayo kaliya isagoo qira in Muxammad SCW yahay rasuulka alle, maxaa yeelay, towxiidka kaliya uguma filna islaamnimo. Waxaana daliil u ah xadiithka anas laga wariyay in yuhuudi uu nabiga ku yiri: waxaan qirayaa in aad tahay alle rasuulkiisa, ka dib waa uu dhintay yuhuudigii, nabiga SCW waxa uu yiri: ku tukada saaxiibkiin. Waxaa saxiiisyay al albaani **[kitaabka al irwaa, nambarka 2480**] waxaa kaloo u daliil ah wiilka yahuudiga ee xanuunsanaa ee nabiga SCW uu booqday, wilkaasoo islaamay.

Xadiithka uu soo saaray abuu daa'wuud ee ah **من كان آخر كلامه من الدنيا لا إله إلا الله دخل الجنة** waxaa lagu xambaarayaa ruuxa aan la imaanin wax buriya kalmadaas ama kasoo horjeeda oo ka dhiga mid aanan la aqbaleynin.

Alle waa tii uu ka sheekeeyay fircoon markii uu ku dhawaaqay inuu alle rumeeyay iney aheyd markii uu badda ku maanshooday, taasna aan laga aqbalin.

[Suurada Yuunus, ayaadaha 90-91]

Culumada waxay yiraahdeen: iimaanka fircon waa mid aan laga aqbalin, maxaa yeelay iimaan iyo towbo xilligaas lama aqbalo. **[Tuxfat al axwadi 8/505]**

Dib ugu laabo fatwada nambarkeedu yahay **82** ee al sheekh abii usaamah al shaami muntadaha su'aalaha ee shabakada minbar al towxiid wal jihaad.

Su'aasha siddeedaad: ka socoto daalib al xuur

Su'aasha koowaad: waa maxey risaalada aad u direysid walaalaheena aan isku manhajka nahay ee reer Liibiya?

Su'aasha labaad: waa maxey risaalada aad u direysid kooxaha ka jihaada ciraaq ee ilaa hadda aan beyco la galin dowlada islaamiga ee Ciraaq?

JAWAAB:

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

risaalada aan u dirayo walaalaheena reer liibiya ee xambaarsan manhajka saafiga ah waxaan ku qoray risaalada cinwaankeedu yahay **"يا أهل الفلاح؛ أوقد وضعتم السلاح؟!"** waxaan alle ka baryayaa iney gaarto quluubtoodana ay taabato ayna ku camal falaan. Aamiin

Jawaabta su'aasha labaad waxaan leeyahay:

muxuu dowlada islaamiga ciraaq arrinteeda ka dhihi karaa adoonka faqiirka ah waqtigaan aadka u dheer iyo sanadahaan ka dib?! Muxuu ka dhihi karaa adoonka faqiirka ah ka dib wixii ay ka yiraahdeen hogaanka jihaadka iyo culumadiisa waaweyn?!

Marar badan ayaan ku celceliyay oon ka dalbaday ururuda xaq u dirirka ah ee ciraaq in ay hoos isku dhigaan alle dartiis, ayna beyco ama heshiis la galaan dowlada islaamiga ee ciraaq iyo amiirkeeda, laakiin wax jawaab ah kama maqlin ilaa hadda!

Laakiin mar kale ayaan ku celinayaa oon leeyahay ciraaq geesiyaasheedoow, kuwii jabiyay gaalada iyo minaafiqiinta: kitaabka alle laabtiina u fura, oo u dhug lahaada inta aayadood ee ku arooray midnimada iyo in mu'miniinta ay noqdaan hal jamaaco. Ka dib baara kutubta sunada oo ajiiba awaamirta midnimida, is kaalmeynta, walaaltinimada iyo isku gargaarida.

Al xaafid ibnul xajar wuxuu ka yiri faa'iidada heshiiska: "waxa ay wanaag iyo ammaan u tahay xasan ibnu cali, madaxtinimada ugama uusan tagin tabar darro, awood la'aan iyo dullinimo, laakiin waxa uu uga tahay isagoo ka doortay waxa alle agtiisa yaalla, iyo isagoo ilaalinaya dhiiga muslimiinta, wuxuu fiiriyay maslaxada diinta iyo tan umada". **[Fatxul baari 13/71-72]**

Ogaada in beyco aad la gashaan amiirka dowlada islaamiga ciraaq ay guul u tahay islaamka iyo muslimiinta, ayna jab ku tahay gaalada iyo gaalnimada. Al xasan ibnu cali markii uu imaarada uga tanaasulay mucaawiya ibnu abii sufyaan waxaa aad u xoogeystay awoodda muslimiinta.

Ibnu abii zarcah al dimishiqi wuxuu yiri: "markii cismaan la dilay, dadkuna ay kala qeybsameen. Ma aysan jirin wax duullaan ah oo muslimiintu ay qaadeen ilaa umadu ay ku kulantay mucaawiya".

Abii bakar al maaliki wuxuu yiri: "fitnada ayaa dhacday, cismaan waa uu shahiiday, gadaashiis waxaa xilka qabtay cali, afrika sideeda ayay iska sii aheyd ilaa uu mucaawiya xilka qabtay".

Waa kuwaa mareykanka iyo xulafadiisa waa ay xirxirteen alaabahooodii iyagoo jabay kana cararaya weeraradiina, waxaa idiin haray oo kaliya dabadhilifyadooda, ee sidii aad uga adkaan laheydeen u kaashada naftiina iyo maalkiina oo aad alle ka iibisaan, iyo inaad beyco la gashaan cida sharciga alle idinku xukumeysa.

Su'aasha sagaalaad: ka socoto abii xafsa alsunni alsunni

Su’aasha koowaad: waa sidee mustaqbalka wax ka qoridda arrimaha jihaadka xilli ay jiraan weerarada aad u daran ee ka imaanaya murji’ada casriga waase maxay hababka loola dhaqmo iyaga iyo been abuuradkooda?

Su’aasha labaad: waa maxay habka ugu fiican ee loola macaamilo daraasaatka iyo warbixinnada hay’ada RAND iyo shaqaalaheeda, iyo sida loo raddinayo shubhada ugu dambeysay ee ay ku sheegeen in Alqaacida uu gabbalkeedii dhacay ka dib dhimashada sheekh usaama iyo sheekh al cowlaqi?

Su’aasha saddexaad: waa maxay kutubta aad nagula talinaysid barashadooda marka laga soo tago, kutubta Ibnu taymiyah, kitaabka fatxul majiid, kitaabka al mughni, kitaabka waabil alsayib. Iyo kuwa kale ee caanka ah, talo naga sii kutubta laga helo raddinta shubuhaatka.

JAWAAB:

Jawaabta su’aasha koowaad waxaan leeyahay:

waxaan kuugu bishaareynayaa adiga iyo walaalaha manhajka xaqa ah xambaarsan in murji’ada casriga ay sii dhimanayaan sababo badan awgood waxaana ugu muhiimsan, kutubka ay qoreen dadka xaqa ku taagan oo gashay lagana heli karo guri walba iyo baraha internetka.

Manta waxa ay noqdeen kuwo dulleysan oo aan waxba laga dhageysanin, gaar ahaan markii ay billaabatay dibadbaxyada kacaanada carabta, hada waxa ay noqdeen kuwo dulleysan oo la yaso waxna aan la weydiinin, culumada xaqa ku taagan waxaa la gudboon in ay u naxariistaan maba mudnee wax naxariis ah! Waa iney ku dadaalaan iney umada u bayaaniyaan una cadeeyaan murjia’a khaladkooda iyo beentooda, xaga warbaahintana waa iney kala hadlaan dadka si umada looga digo kuwaas khaladkooda.

Sheekhul islaam ibnu taymiyah wuxuu yiri: “imam axmad ibnu xanbal ayaa la waydiiyay: ninka tukada, ee sooman ee ictikaafka miyaad jeceshahay mise kan raddiya ahlu bidaca?

Wuxuu yiri: ruuxa sooma, tukada oo ictikaafa naftiisa ayuu u sameeyay, laakiin hadii ruuxa uu ka hadlo ama raddiyo ahlu bidaca waxa uu u sameeyay muslimiinta, midan ayaana wanaagsan oo jeclahay”. **[Majmuuc al fataawaa 28/232]**

Marka dadka ay u caddaato baadhilka mad-habka kooxdaan-hadey doonaan ha lahaadaan dhar gaagaaban, gar dhaadheer, hana sheegteen iney heestaan mad-habka salafka suuban- markaas dadku waxa ay u baahan yihiin cid wax u sheegta oo wadada saxda ah ku hagta una fatwooda arrimaha waaweyn ee dunida manta ka dhacaya, cid ka hadli kartana waxaa ka jira dadka xambaarsan manhajka saxda ah, manhajka salafiya jihaadiya. Sida muuqanata mustaqbalka iyagaa ah kuwa guusha dambe yeelanaya. Alle kor ahaaye waxa u yiri:

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آَمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

Jawaabta su’aasha labaad waxaan leeyahay:

taasi waa caadadooda, diinta kuma xirna dad, hadii diintu ay ku xirnaan laheyd dad, oo diintu ay noolaaneyso markii dadkaas ay noolyihiin ayna dhimaneyso marka dadkaasi dhintaas, diintu waa ay dhiman laheyd markii uu rasuulka SCW geeriyooday!

Al imam ibnu Rajab ayaa tilmaamay in geerida rasuulka ay aheyd musiibo weyn oo muslimmintu ay la dhibtoodeen geeridiisa.
[ladhaa’if almacaarif, bogga 114]

Al imam ibnul carabi sidoo kale wuxuu sheegay: “xaalkii ayaa muslimminta ku xumaaday, geerida rasuulka waxa ay aheyd

musiibo mida ugu weyn...." **[al qawaasim min al cawaasim, bogga 38]**

Ninkii caabuduyay sheekh cabdullaah cazaam, ama sheekh usaama ama sheekh abuu muscab al zarqaawi ama sheekh abii cumar al baghdaadi ama sheekh anwar al cowlaqi ama sheekh.. ama.... Ama...dadkaas kulligood waa geeriyoodeen, qofkii allaah caabudayayna alle sarreeyee waa noolyahay mana dhimanayo

Sheekh usaama allaha u naxariistee wuxuu yiri: "alle idankiisa, burburka mareykanka waa dhawyahay, burburkeedana kuma xirna inuu noolyahay adoonka faqiirka ah ee Usaama, alle fadligiis baraarugii waa uu billaabmay".

Musiibadii nagu dhacday markii ay naga dhinteen geesiyaashaas waxaan ku xasuusaneynaa musiibada geeridii nabiga SCW, Musiibadiisa waa tan ugu weyn musiibooyinka sida uu sheegay al imam al qurdhubi, maxaa yeelay waxyigii ayaa go'ay, nabinimadii ayaa geeriyootay, waxaana soo baxay shartii ugu ugu horreysay oo ah carabta oo riddoowday diintana ka laabatay, iyo balaayooyin kale. **[Al jaamic li axkaam alqur'aan 2/176]**

Jawaabta su'aasha saddexaad waxaan leeyahay:

maktabada islaamiga waa mid aad u weyn, cimriga waxa uu dhamaadaa iyadoo aan la dhameynin 10 meelood meel ka mid ah maktabdaas.

Waxaan kuu dardaarmi saddex kitaab, waa dardaarin uu I siiyay mid ka mid ah sheekhyadeyda, waxa uuna igu yiri: Tafsiirka Ibnu Kathiir, kitaabka Almughni ee ibnu Qudaama, iyo kitaabka Fatxul baari ee Ibnu Xajar.

Waxaa kaloo ku darsataa hadii aad awoodid kitaabka Majmuuc al fataawaa Ee sheekhul islaam Ibnu Taymiyah, sheekh c/qaadir

cabdi casiis allaha soo furtee waxa uu yiri: kutubka islaamka waxaa ugu muhiimsan afar:

1.Tafsiirka Quraanka oo uu leeyahay al imam Ibnu Kathiir oo ah kitaab tafsiir oo aad u qiimo badan uguna fiican

2.Fatxul Baari sharaxa Saxiixul Bukhaari oo uu leeyahay al xaafid Ibnu Xajar, waana sharraxa ugu fiican ee saxiixul bukhaariga

3.Kitaabka al Mughni ee uu leeyahay al imam Ibnu Qudaama, waa kitaab fiqi ah oo aad weyn.

4.Majmuucu Fataawaa Ibnu Taymiyah, oo isna ah kitaab aad u qiimo badan oo ay ku dhanyihiin masaa'il fara badan oo dhanka caqiidada salafka iyo axkaamta fiqigaba ah.

Afartaas kutub ayaa ah kuwa ugu waaweyn kutubka culuumta islaamka, waxaana ku dardaarmeynaa in iyaga aad looga faa'iideysto

Hadii aar dooneyso jadwal dhameys tiran oo aad cilmiga ku barato ka dibna aad umada u fatwooto, waxaad kaalmo weydiisataa allaah dadaalna samee adigoo raacaya talooyinka ku sugan kitaabka **Aljaamic Li dhalab Al cilmi alshariif** ee uu qoray sheekh C/qaadir C/casiis allaha soo furto.

Su'aasha Tobanaad: ka socoto Asadu towxiid ee shabakada xuneyn

wax manooga sheegi kartaa qofka uu yahay alsheekh abuu Hammaam al Athari?

JAWAAB:

Allaha ku barakeeyo hana kugu sugo manhajka saxda ah..

Hadii aan ka jawaabo su'aashaas, waxaan leeyahay: horey ayaan kuga hadlay taariikhda iyo nolosha waxbarasho ee adoonka

faqiirka, taasna waa markii la igu qasbay inaan ka hadlo, anigoo kale ma uunan aheyn inuu naftiisa ka hadlo hadii aynan jiri laheyn dan igu qasabtay.

Waxaad eegtaa muntadaha su'aalaha ee shabakada Minbar Al towxiid Wal jihaad, su'aasha Cinwaankeeda uu yahay : waa maxay tarjumada sheekh Abii Hammaam, Bakar ibnu C/casiis Al athari?, su'aal nambar **3875**.

Su'aasha Tobanaad: ka socoto abii cumar al falastiini shabakada xuneyn

Su'aasha koowaad: waa maxay ra'yigiina ku aadan ciidamada Nato galitaankooda Liibiya, qof kasta waxa uu ogyahay in Nato aysan Liibiya u galin Jaceyl ay u qabto shacabka Liibiya, iyo in dadka reer Liibiya ay ku qasbanaadeen iney kaalmeystaan Nato?

Su'aasha Labaad: ma taageersantahay in kacaan hubeysan uu ka billaaabmo Suuriya sida ka dhacday Liibiya?

JAWAAB:

Jawaabka su'aasha koowaad waxana leeyahay:

sharci ahaan ma bannaana in gaal dagaal lagula jiro loo kaalmeysto gaal kale, daliilo sax ah oo sugan ayaa kusoo arooray in taasi aysan banaaneyn,   Caa'isha allaha ka raalli noqdeewaxaa laga wariyay in: "nin gaal ah uu doonay inuu raaco oo la duulo nabiga iyo saxaabadiisa, nabiga SCW waxa uu gaalkii waydiiyay: ma rumeysan tahay alle iyo rasuulkiisa? Ninkii waxa uu yiri: Maya, Nabiga waxa uuyiri: iska laabo anigu mushrik ma kaalmeysanayo". Waxaa wariyay Muslim.

Nabiga SCW waxaa u yimid nin wuxuuna ku yiri: rasuulkii allow dagaalka miyaan gala mise waan islaamaa? Nabigu waxa uu yiri: islaamka soo gal ka dibna dagaalka aad, ninkii wuu islaamay dagaalka ayuuna aaday kuna dhintay. Waxaa wariyay bukhaari.

Waxaa kaloo jira axaadiith badan oo isla macnahaas ku yimid, qofkii doonaya inuu mas'aladaas si fiican uga bogto, ha eego kitaabka al imaam xamuud ibnu cuqalaa al shacbi allaha u naxariistee oo cinwaankiisu yahay: **القول المختار في حكم الاستعانة بالكفار**

Xitaa kuwa banneeyay in gaalada la kaalmeysto waxa ay qabaan in la helo laba shardi, kan koowaad in muslimiintu ay tiro yaryihiin oo ay danta ku qasabtay iney gaalada kaalmeystaan, kan labaad oo ah in gaalada la kaalmeysanayo ay yihiin kuwa lagu kalsoon yahay oo aan laga cabsaneynin khayaanadooda.

Hadii labadaas shardi la waayo, ma bannaana in gaal la kaalmesto. Sidaasi waxaa soo guuriyay al imam abuu bakar al xaazami. kitaabkiisa **[al ictibaar fii alnaasikh wal mansuukh, bogga 219]**

Xitaa hadii shardiga koowaad laga helay dadka liibiya jooga oo u muuqda dad tiro yar oo dagaal kula jira dambiilaha qadaafi iyo ciidankiisa, shardiga labaad ayaa meesha ka maqan, Nato uma socoto iney dan muslimmin ka shaqeyso.

Jawaabta su'aasha labaad waxana leeyahay:

xalka ugu fiican iyo daawada ugu habboon ee xaalka walaalaheena Suuriya waa iney jihaad alle dartiis ku qaadaan dambiile Bashaar al asad iyo ciidankiisa, jihaadka iyo umada oo lagu booriyo jihaad ayaa la isaga celin karaa shartiisa sida uu alle weyne kitaabkiisa ku sheegay:

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنْكِيلًا

Talada aan siiyay walaalaheena reer Shaaam waxaan ku xusay risaalada cinwaankeedu ayhay **يا أهل الشام؛ إن العصمة في الحسام.** Halkaas kaga bogo.

Risaaladaas wax cusub kuma aanan sheegin ee waxaan ku qoray hadal mudan in la raaco oo lagu daydo, Xudeyfa allaha ka raali waxaa laga wariyay inuu nabiga SCW waydiiyay: “Nabi allow kheerkaan uu alle na siiyay shar kama dambeeyaa sidii uu shar uga horeeyay? Nabiga wuxuu yiri: haa, waxaan ku iri: maxaa looga badbaadi karaa shartaas? Nabiga wuxuu yiri: seyf ayaa looga nabad gali karaa”. Waxaa wariyay abuu daa’uud, axmad, alxaakim.

Risaaladaas waxaan ku xusay in: “nabad galyada oo la dhowro nafta oola xakameeyo loo dadaalo arrintaas in ay keeni karto in daalimka la rido shartiisana iyo tan gaaladana laga hortagi karo laakiin ma noqoneyso tallaabo mira dhasha oo ku habboon Suuriya oo uu joogo mujrim Bashaar al asad iyo Nuseyriyada.

Inaad is difaacdaan waa lama huraan, maxa ayeelay dhiigiina rakhiis maaha, dheel dheel inuu ku daato maaha, iskaba daa in caruutiina iyo haweenkiina iyo sharafkiina wax loo geesto ma bannaana reer shaamoow in gaaladaan ay ilmihiina iyo dumarkiina laayaan idinkana aydana far dhaqaajinin.

Al imaan al nawawi waxa uu yiri: “in dumarka la difaafo waa waajib khilaaf la’aan” **[bogga 5-6]**

Su’aasha 11aad: ka socoto muwaxxid billaahi

Kuwa ku dhintay kacaanada carabta ma waxey yeelanayaan axkaamta shahaadada aduun iyo aakhiro?

JAWAAB:

Allaha ku barakeeyo muwaxid, su’aashaada muhiimka ah. Qofka isagoo muwaxid ah ku dhinta kacaanada looga soo horjeedo madaxda murtadiinta, oo aan la imaanin wax islaamnimada buriya, sida dimuquraadiyada , qofkaas alle idankiis waa shahiid sida aan ka maleesaneyno, alle ayaa og waxa uu yahaye.

Cabdullaahi ibnu camar allaha ka raalli noqdee wuxuu nabiga SCW ka wariyay: qofkii la dilo isagoo maalkiisa difaacanaya waa shahiid, bukhaari iyo muslim ayaa wariyay. **[Fatxul baari, 5/152]**

Abuu daa'duud, axmad, tirmidi iyo nasaa'i waxa ay soo saareen in nabiga SCW uu yiri:

من قتل دون ماله فهو شهيد، ومن قتل دون دمه فهو شهيد, ومن قتل دون دينه فهو شهيد, ومن قتل دون أهله فهو شهيد

"Qofkii lagu dilo maalkiisa, dhiigiisa, diintiisa. Ehelkiisa ka soke waa shahiid".

Imam axmad iyo nasaa'i: nabiga SCW waxa uu yiri: **من قتل دون مظلمته فهو شهيد**

Axaadiith-taas iyo kuwo kaleba waxa ay daliil cad u yihiin in qofkii xaalkiisu uu sidaas yaahy uu yahay shahiid aakhiro alle idankiis,

Qofkii laga helo inta aan soo sheegnay oo hubkiisa qaata lana dagaallama cadowga, qofkaas waa shahiid aduun iyo aakhiro alle idankiis.

Su'aasha 12aad: ka socoto muwaxid billaahi 22 muntadaha beytul maqdis

Miyey bannaan tahay in laga shaqeeyo wasaaradaha aan dadka lagu dulminin?

JAWAAB:

alle adiga iyo anigaba ha nagu sugo towxiidka, hana na waafajiyo xaqa.

Jawaabta su'aashaada waxaan leeyahay: shaqooyinka laga qabto xukuumadaha riddada waxa ay u qeybsamaan saddex qeybood:

1-shaqooyin gaalnimo ah, waa shaqooyinka leh waxyaalo islaamnimada buriya, sida baarlamaanka sharci dajinta, golaha shacbiga, ka shqeynta maxkamadaha, ka shqeynta ciidanka iyo booliska, iwm, waa kuwa lagu magacaabo, awoodda sharci dajinta, garsoorka, fulinta, oo ah inta ay xukuumadu ka kooban tahay, xukuumadaha riddaduna intaas ayay ka kooban yihiin.

2-shaqooyin xaaraan ah, waa shaqo kasta oo laga helo wax xaaraan ah, sida dulmi, qish, ribo, iwm.

3-shaqooyin karaahiyo ah [xaaraan ma aha balse shaqo liidata oo laga fiicanyahay] waa shaqooyinka aanan laga helin gaalnimo ama macsi, asal ahaan shaqooyinkaan way banaan yihiin in gaalada lala shaqeeyo iyadoo a karaahiyo tahay.

Al xaafid ibnu Xajar waxa uu soo guuriyay in ahlul cilmiga ay karaahiyo ku tilmaameen wada shaqeyn lala yeesho gaalada, laba shardi mooyaane: in shaqa qofka muslimka ah uu qabanayo ay tahay mid u bannaan, iyo in uusan kaalmo ka geysanin wax muslimiinta dhib u geysanaya. **[Fatxul Baari 4/452]**

Sheekh abuu maxamed al maqdisi markuu ka hadlyay xukunka in laga shaqeeyo dowladaha gaalada ah waxa uu yiri: “waa karaahiyo in gaalada agtooda laga shaqeeyo hadeysan jirin daruuro , waxaana shardi ah in shaqadaas aysan noqon mid alle lagu caasiyo, annaga ma aaanan oran waa xaaraan shaqo kasta, ee waxaa xaaraan ah shaqada nooca hiilada iyo gargaarka ah iyo tan sharci dajinta ah, shaqooyinkaasoo ah kuwa gaalnimo, wixii intaas kasoo hara waa shaqooyin karaahiyo ah”…… **[Al masaabiix almuniirah, bogga 3aad]**

Su’aasha 13aad:ka socoto al faaris

Ma bannaan tahay in la gaaleysiiyo murji’ada sida al xalabi, mash-huur iyo alhilaali?

Jawaabta su'aashaas waxaan leeyahay: murji'ada waxa ay u qeybsamaan laba qolo, qolada koowaad: waa qolada tiri qofkii gaalnimo ku dhacay qowl ama ficil oo sharcigu uu takfiiriyay waxaa qasab ah in qofkaasi xukunka uu aduunyada dhexdeeda qaadanayo uu yahay gaal, macnaha waa gaal xaga daahirka, waxaana banaan inuu mu'min yahay xaga baadhinka hadii qalbiga uu imaan ku hayo, hadalkaasna waa hadalka jahmiyada murji'ada ah, waana qowl faasid ah. Sidaasi darteed wakiic, axmed ibnu xanbal iyo kuwo kaleba waa ay gaaleysiin qolada murji'ada ee fikirkaas qabta **[fiiri: majmuuc fataawaa ibnu taymiyah 7/188-189 iyo 401-403 iyo 558]**

Ibnu taymiyah wuxuu arrinkan ka leeyahay: "qofkii banneeya [oo dhaha nin gaalnimo ku dhacay ayaa mu'min ah] waxa uu ka baxay xerada islaamka". [**Alsaarim almasluul, bogga 523]**

Qolada labaad ee murji'ada waxa ay tiri: ciddii uu sharcigu gaalnimo ku xukumay aduunyada kuma gaaloobayo ilaa uu caddeysto gaalnimadiisa, salafkuna iskuma khilaafin iney gaaleysiiyaan qoladaan fikirka noocaas aaminsan maxaa yeelay hadalkooda waa beenin toos ah oo ay beeninayaan nusuusta shaarica ee gaalnimo ku xukuntay cidii la timaada wax lagu gaaloobo**. [Al jaamic, bogga 432-433]**

Ibnu taymiyah waxa uu yiri: xanbal waxa uu yiri: waxaa inoo warramay alxumeydi wuxuuna yiri waxaa la ii sheegay dad leh: hadii qofka uu qiro salaada, sakada, soonka iyo xajka oo uusan midkoodna la imaanin ilaa uu ka dhinto, qofkaasi waa mu'min haduusan diidaneyn, waxaan iri: taa waa gaalnimo iyo wax khilaaf ku ah kitaabka alle iyo sunnada rasuulka iyo aqwaasha culumada muslimiinta, allaah waxa uu yiri: **وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ**

Xanbal waxa uu yiri: waxaan maqlay axmad ibnu xanbal oo leh qofkii sidaa yiraahda waa gaal ku kufriyay alle, oo diiday amarkiisa iyo kan rasuulka. **[Majmuucul fataawaa 7/209]**

Halkaan waxaa muhiim ah in lakala qaado qowlka ama ficilka gaalnimada ah iyo gaaleysiinta qof gaar ah, gaar ahaan marka laga hadlayo ahlul bidaca, al imam ibnul qayim waxa uu yiri ahlul bidaca waafaqsan islaamka balse ku khilaafsan usuusha qaarkeed sida raadifada, qadariyada, jahmiyada, murji'ada iyo wixii la mid ah waxa ay u qeybsamaan qeybo:

Kow: jaahil wax taqliidiya oo aan aqoon laheyn, kaasi la gaaleysiin maayo mana lagu xukminayo faasiqnimo, markhaatigiisana lama diidayo, hadii uusan awoodin inuu cilmiga barto, xukunkiisana waa xukunka dadka mustadcafiinta ah.

Labo: kan ay u suuro gali karto inuu masaa'isha raadiyo oo cilmiga dalbo xaqana daydaydo, laakiin ku mashquulsan aduunyadiisa iyo noloshiisa, qofkaas waa mid muteystay ciqaab waana dambiile. Kaasi wuxuu la mid tahay kuwa ka tagay waajibaadkooda, hadii ay bidcada ka xoog badato markhaatigiisa la aqbali maayo, hadii ay sunnada ku xoog badatana waalaga aqbali.

Saddex: mid la weydiinayo lagana dalbayo oo xaqa loo cadeynayo, kan ugu yaraan waa faasiq, in galaaleysiiyana waa lagu ijtihaadi karaa… [Aldhuruq alxukmiyah fii alsiyaasah al sharciyah 233-234]

Sidaasi darteed ayay ahlul cilmiga waxa ay dajiyeen shuruuda lagu takfiirinayo ahlul bidaca waxaana ka mid ah:

1-in xujada lagu oogo 2-in la suuiyo shubahada
[fiiri kitaabka mawaanic altakfiir ee sheekh Cali al khudeyr, bogga 6aad]

Su'aasha 14aad: ka socoto abii jacfar al afghaani

Su’aasheyda waxa ay ku saabsan tahay mas’alada shaci dajinta oo ah sifo ka mid ah sifooyinka uu leeyahay alle sarreeye, kuwa annaga na khilaafsan waxa ay ku doodaan in sababta aan xukaamta ku gaaleysiinnay oo ah iney sharci dajinta alle la wadaageen, ay tahay gaaleysiin aanan sax aheyn, maxaa yeelay qof kasta oo alle sifo la wadaaga ma ahan gaal ahlu sunnaha agtooda, waxey kaloo ku doodayaan gaaleysiintiina kan sharci dajinta sheegtay waxaa ka laazimaya [ka dhalanaya] in la gaaleysiiyo kan wax sawira, maxaa yeelay kan wax sawira isaguba waxa uu alle la wadaagay sifada sawiridda, soo alle ma oran **إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا الَّذِين يُضَاهُونَ بِخَلْقِ اللَّهِ وَجَلَّ**

Sidoo kale gaaleysiinta xukaamta waxaa ka laazimaya in la gaaleysiiyo mutakabbirka, alle wuxuu leeyahay: **الْكِبْرِيَاءُ رِدَائِي وَالْعِزَّةُ إِزَارِي ، فَمَنْ نَازَعَنِي وَاحِدًا مِنْهُمَا أَلْقَيْتُهُ فِي النَّارَ**

Ahlu sunnahana ma aysan gaaleysiinin kan wax sawira iyo mutakabbirka, waliba nabiga SCW ma uusan gaaleysiinin kan ribada qora iyo kuwa marqaatiga ka ah. Sidee uga jawaabnaa hadalkaan?

JAWAAB:

Jawabaata su’aashaada waxaan leeyahay: murji’ada casriga waxa ay soo qaataan shubhadaan iyagoo midba kan kale uu usii gudbiyo, allena waa ii sahlay inaan iska eego shubhadaan, waxaa shubhadaan la I waydiiyay anigoo dood ku jira, waan ka badbaaday alle fadligiisa waana ku celiyay kii i waydiiy.

Jawaabta shubhadaas waxaa ay ku dhex jirtaa sida soo socota: farqiga u dhaxeeya mudhlaq altashriic iyo tashriic al mudhlaq, mudhlaq al khalqi iyo alkhalqul mudhlaq, mudhlaq al kibru iyo alkibrul mudhlaq.

Qeybta koowaad waxaa soo galaya mid bannaan iyo mid reebban, qeybta labaadna waa qofkii sheegta xaqaas inuu leeyahay, waana kaafir murtad ah.

Tusaalaha mudhlaq altashriic kiisa bannaan waxaa ka mid ah tashriica ay nabiyada alle sameeyaan, sida uu alle kitaabkiisa ku yiri: **ومَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ**

Tusaalaha mudhlaq altashriic kiisa reebban waxaa ka mid ah in wax lagu siyaadiyo ama lagusoo daro diinta nabiga SCW waxaa uu yiri: qofkii jideeya ama islaamka kusoo dara sunno xun waxaa uu xambaari doonaa dambigeeda iyo dambiga ciddii ku camal fasha sunnadaas xun..

Tusaalaha **tashriic al mudhlaq** oo qofkii la yimaada uu ku gaaloobayo waxaa ka mid ah: sheegashada xaqa sharci dajinta alle ka sokow ay sheegtaan xukaamta iyo golayaasha baarlamaanka ama shacabka.

Tusaalaha mudhlaq alkhalqi kiisa bannaan waa abuurista uu nabi ciise CS uu abuuray qaar ka mid waxyaalaha nool alle idankiis, alle wuxuu yiri:

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآَيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآَيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

Tusaalaha mudhlaq al khalqi kiisa reebban waxaa ka mid ah:in la sawiro waxyaalaha nool sida dadka iyo xayawaanka

Tusaalaha **alkhalqu almudhlaq** oo kii sheegtaa uu ku gaaloobaayo waxaa ka mid ah sheegashada uu Dajjaal sheeganayo inuu dadka abuuri karo alle sokodiis.

Tusaalaha mudhlaq alkibri kiisa bannaan waxaa ka mid ah: in la muujiyo kibir iyo faan goobaha jihaadka oo cadowga loo faano la

isuna kibriyo, waxaana u daliil ah abii dujaanah allaha ka raalli noqdee maalinkii uxud inuu sidaa si la mid ah muujiyay ka dibna uu rasuulka SCW yiri: "waa socod ama muuqaal uu alle ka caroodo marka laga reebo in lagu muujiyo goobtaan".

Tusaalaha mudhlaqul kibri kiisa reebban waxaa ka mid ah: in la iska kibriyo xaqa, la iskalana weynaado dadka qaarkiis, rasuulka SCW waxa uu yiri: "jannada ma galo ruux qabligiisa ay ku jirto wax yar oo kibir ah" waxaa kaloo uu yiri: "kibirku waa xaqa oo la iskala weynaado iyo dadka oo yaso" waxaa wariyay muslim

Tusaalaha **alkibrul mudhlaq** oo kii sheegta ama la yimaada uu ku gaaloobayo waxaa kamid ah: kibirkii ibliis uu iska kibriyay amarka allaah, markuu iska kibriyay inuu u sujuudo [sujuud sharfid ah] nabi aadam.

Sidaasoo kale waxaa la yiraahdaa, nooleynta, iyo dilista iyo wixii la mid ah waxa ay ka mid yihiiin sifaadka rabbinimo ee alle sarreeye.

Waxa ay maanta ku dhaceen xukaamta dowlahada ma ahan mudhlaq altashriic kiisa reebban iskaba daa inuu noqdo kan bannaane! Hase ahaatee waxa ay ku dhaceen oo ay sheegteen **altashriic almudhlaq**. Tusaalo waxaa kuugu filan sida ku xusan qodobka **86** ee dastuurka Masar: "golaha shacbiga waxaa uu leeyahay awooda sharci dajinta"

Qodobka **25** ee dastuurka Urdun waxaa ku xusan sidaas si la mid ah. Cutubka **saddexaad** ee dastuurka Tuunis waxaa ku xusan sidaas si la mid ah.

Qodobka **32** ee dastuurka Baxreyn waxaa ku xusan in awoodda sharci dajinta ay leeyihiin boqorka iyo golaha wadaniga sida uu dastuurka qabo.

Qodobka **51** ee dastuurka Kuweyt waxaa ku xusan in awoodda sharci dajinta ay leeyihiin amiirka iyo golaha umada

Sidaas weeye xaalka dastuurada ay ku dhaqmaan dowlahaas, arrintu ma ahan sida ay sheegayaan kuwa cadowga ku ah shareecada, ahlu sunnaha waxa ay isku waafaqsan yihiin in aanan la gaaleysiinin ciddii ku dhacda mudhlaqul khalqi ama mudhlaqul kibri.. waxa aan aaminsannahay waxa weeye in xukaamta manta ay sheegteen **altashriic almudhlaq** taasoo ah gaalnimo.

Al callaamah maxamed al amiin alshanqiiti waxa uu leeyahay: ……muslimiinta waxaa laga rabaa iney fahmaan sifaatka cida xaq u leh iney sharci dajiso, wax xalaaleyso oo xaaraantinimeyso, ha aqbalina sharci uu idiin dajiyay gaal dulleysan oo jaahil ah.
[Adwaa' al bayaan 7/163]

Dhan kale, kan ribada qora in lagusoo daro mas'alada gaaleysiinta sharci dajiyayaasha dastuurada iyo kuwa wax ku xukuma, taasi waa muran raadis iyo hadalkoo la isku qaso.

Maxaa yeelay annagu ma gaaleysiineyno kan ribada qora, waana kala qaadnaa kan ribada qora iyo kan xeer ama qaanuun ka dhiga ribada.

Kan ribada qaanuun ka dhiga oo sharciyeeya waa gaal, waxa lagu gaaleysiinayo ma ahan qorista ee waa sharciyeynta, ha qoro ama yuusan qorin.

Su'aasha 15aad: ka socoto maxamed almuslim

Su'aasha koowaad: waa maxay xukunka in laga shaqeeyo Baarlamaanada carabta, ma wuxuu lamid yahay xubinnimada baarlamaanka oo aad xaq u leedahay inaad u codeyso xeerarka.

Su'aasha labaad: waa maxey ra'yigiina ku aaddan alsheekh abii xamza almisri amiirka kooxda ansaar alshareecah ee hadda ku xiran xabsiyada Ingiriiska?

Su'aasha saddexaad: waa maxey ra'yigiina ku aaddan Dr maxamed almusciri, ma nagula talinaysana inaan aqrinno kutubtiisa oo aan dhageysanno idaacadiisa?

JAWAAB:

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

xukunka cidda ka shaqeysa baarlamaanada waa iney gaalo yihiin, maxaa yeelay waxa ay kaalmeenayaan xubnaha sharci dajinta, waxa ayna ku saacidayaan howlaha sharci dajinta

Nabiga SWC waxaa ka sugan inuu yiri: lacnad haku dhacdo qofkii ribo cuna, kii qora, iyo kuwii marqaati ka noqda intaba. Nabigu SWC waxa uu simay kan ficilka sameynaya iyo kan ku kaalmeynaya

Laakiin in la gaaleysiiyo iyaga waxa ay ku xirantahay in laga helo shuruudaha gaaleysiinta iyo in laga waayo waxyaalaha diida gaaleysiinta [mawaanicda]

Jawaabta su'aasha labaad waxaan leeyahay:

sheekh abii xamza almisri wax aan kheer aheyn kuma ogi, alle waxaan ka baryaynaa inuu xabsiga kasoo daayo uuna u gargaaro xaqana ku sugo, aamiin

Jawaabta su'aasha saddexaad waxaan leeyahay:

Dr maxamed almusciri waa nin dhunsan oo dadkana baadiyeeya, minbarkeena waxaa laga heli karaa wax caddeyn ugu filan baadidiida, laakiin inuu sidaas yahay macnaheeda maahan in wax kasta oo uu sheego ama uu qoro ay yihiin wax baadi ah, wuxuu leeyahay cajalado iyo maqaallo badan oo uu xaqa ku cadeynayo kuna raddinayo ahlul bidaca qaarkood. Laakiin isaga waa laga maarmaa alle mahadiis.

Su'aasha 16aad: **ka socoto caashiqul shahaada**

Assalaamu caleykum waraxmatullaahi wabarakaatuh

Waa maxay ra'yigiina ku aaddan dowlada islaamiga ee Ciraaq iyo amiirkeeda abii bakar al baghdaadi allaha dhowro

JAWAAB:

Wacaleykum salaam waraxmatullaahi wabarakaatuh

Jawaabta su'aashaada waxaad leeyahay: anigu waa iskala liitaa inaan ra'yigeyga ka dhiibto tazkiyada dowlada islaamiga ciraaq allaha xoojiyo iyo amiirkeeda amiirka mu'miniinta ciraaq abii bakar al baghdaadi allaha dhowro.

Wax kastoon sheego iyo si kasta oon u ammaano ma oofinayo xaqeeda, laakiin waxaa igu filan inaan halkan kusoo guuriyo qaar ka mid ah wixii aan horey uga qoray dowladaan barakeysan, waxaan ku iri risaaladii aan u diray walaalaheena Liibiya ee cinwaankeedu ahaa: **يا أهل الفلاح؛ أوقد وضعتم السلاح.** Bogga 10-11 waxaan ku iri: hadaad wax ku dayaneysaan liibiya geesiyaasheediiyoow waxaa wax lagu dayno ugu fican dowlada islaamiga ciraaq, dowladaas ma aysan qaadan wax rukhso ah ama hadal bilaasha ah, ushana dhexda kama aysan qabsanin, dadkii oo dhan ayaa isugu tagay, mareykanku waa u cadaw, booliska ciraaq waa u cadaw, ciidanka ciraaq waa u cadaw, raafidada waa u cadaw, saxawaatkana waa u cadow.... Iwm

Aniguna waxaan qirayaa in wali aan arkin cid iyaga la mid oo muslimiinta sidaas u ilaaliya oo difaaca, sidoo kale ma aanan arkin waqtigan casriga cid iyaga ka run sheegi og...

Su'aasha 17aad: ka socoto muxibatu shahaadah

Waa maxay xukunka doorashooyinka hadii doorashadu ay tahay jidka kaliya ee lagu hirgalin karo shareecada alle?

Ma waajib baa in la qaadaco mise way banana tahay in laga qeybqaato?

JAWAAB:

Jawaabta su’aashaas waxaan leeyahay: waxaa waajib ah in la qaadaco doorashooyinkaas, oo aan laga qeybdaadanin howlaha dimuquraadiyada iyadoo xujo laga dhiganayo hirgalinta shareecada islaamiga oo loo maraayo nidaamka dumuquraadiyada, alle ayaan ku dhaartaye, shareeco kuma hirgalageyso jid dimuquraadiyad, dhaartayda ma ahan inaan alle ku dhiirraday, baalse waa fahamka aan u leeyahay sharciga iyo waaqaca..

Xaga sharciga, “alle waxa uu quraankiisa ku yiri:kuwa xaqa rumeeyayoow hadii aad alle u gargaartaan wuu idiin gargaari wuuna idin sugi”

Alle uguma gargeereyno inaan towxiidka dhex galinno shirki, dimuquraadiyada waa xukunka shacabka, ee ma ahan xukunka alle

Hirgalinta shareecadana kuma xirna ra’yiga aqlabiyada ama iney isku waafaqaan, alle quraankiisa waxa uu ku yiri: **وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ**

Dhanka waaqica marka la eego, doorashooyinka waxa ay ku xiranyihiin axkaamta dastuurada waxa ayna u hogaasanyihiin nusuusta iyo qawaaniinta la dajiyay, kuna darso reer galbeedka gaalada ah si toos iyo si dadban intaba waa ay ugu lug leeyihiin geeddi socodka doorashooyinkaas.

Hadii aad fiiriso xaalka kuwa islaamiyiinta ah ee u ordaya dimuquraadiyada iyo doorashooyinka, ma haleysid hal tusaale oo lagu daydo tan iyo laga soo billaabo markii ay dhacday khilaafada islaamiga.

Hadii aan tanaasul sameyno oo aan dhahno islaamiyiintaan waxa ay hirgalin doonaan shareecada iyo axkaamta kitaabka sida dadka caamada ah ay umuujiyaan, taasi ma noqoneyso xukunkii

alle haduu doono ha u ekaado xukunka alle, maxaa yeelay nabiga SCW waxaa ka sugan inuu yiri: qofkii qur'aanka ku fasira ra'yigiisa oo asiiba waa uu gafay. Waxaa wariyay tarmadi.

Maxaa yeelay xukunka alle ayaa ah kan wax xukminaya ee ma ahan kan la xukminayo, kitaabka alle waa kan lagu maamuli arlada iyo waxa jooga, alle wuxuu yiri: **إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ** alle wuxuu kaloo leeyahay**:**

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ

Su'aasha 18aad: ka socoto **gabar uu dhib heysto**

Waxaan I haysta duruuf aad u dhib badan, waxaa ahay gabar muslimad ah oo ku dhex nool reer galbeedka dhexdiisa, waxaan ahay qof la midab takooray oo loo bixiyay magacyo xunxun maxaa yeelay waxaan ahay muslimad waxaana xiranahay xijaab, waalidkeyga inkaastoo uu xanuunsan yahay hadana wuxuu iga dalbanayaa inaan xijaabka iska dhigo isagoo sabab ugu dhigaya nabadgalyadeyda inuu ilaalinayo, wuxuu kaloo waalidkey igu leeyahay xijaabka waxaa lagu farad yeelay haweeka Nabiga SCW ookaliya si uu u ilaaliyo. Sheekhoow ii sheeg maxaan sameeyaa?

JAWAAB:

Alle ayaan kuu baryaynaa inuu xaqa kugu sugo kuna ilaaliyo

Jawaabta su'aashaada waxaan leeyahay: xijaabka sharciga waxa uu wajaib ku yahay haweenka Nabiga SCW iyo dhammaan haweenka mu'miniinta ah

Sidee loo oran karaa xijaabka wuxuu alle ku wajaib yeelay haweenka nabiga SCW kaligood iyagoo fadli badan uguna kheer badnaa xilligii saxaabada, lagumana waajib yeelin haweenka mu'miniinta guud ahaan iyagoo ka manzilo hooseeya haweenka

Nabiga SCW walibana jooga zamin ay fitanka iyo shahawaatka aad u badan yihiin?!

Walaasheyda waa inaad ku adkeysataa kuna dhaganaataa xijaabkaaga iskana ilaali inaad ka tanaazusho kana doorato qaawanaan iyo xadaaro been ah

Waxaadna ogaataa in gaalada ay waligood ciriiri iyo dhibaato u geysan jireen haweenka muslimaadka ah ee asturan.

Waa sugan oo la wariyay in haweeney carab ah timid suuqa yuhuuda reer banuu qaynuqaac magalada madiina oo ay alaab keentay si ay u iibiso, waxey fariisatay meeshii ay danta ka lehyd oo uu lahaa nin yahuudi ah, rag kaloo yuhuud ah ayaa lajooga, waxa ay gabadhii ka dalbadeen iney wajiga faydo, waa ay diiday, mid iyaga ka mid baa intuu istaagay maradeedii meeel ku xiray, markii ay damacday iney istaagto ayaa maradii ay huwaneyd ka hartay, sidaas ayuu jirkeedii ku feedmay, iyagiina waa ay qosleen, nin muslimiinta ka tirsan ayaa inta xanaaqay waxa uu weeraray yuhuudigii wuuna dilay, ninkii muslimka ahaa isna waala dilay. Dagaal ayaa muslimiinta iyo yuhuuda ka dhex dhacay. **[Siirada ibnu hishaam 2/47-48]**

Sheekheena al callaamah abuu maxamed al maqdisi waxa uu yiri: waxaa ii timid gabadheyda si ay xabsiga iigu soo booqato, ka dib booliska ayaa ka dalbaday gabadhii in la baaro oo la fatasho waxaana lagu yiri xijaabka iska qaad si laguu baaro, gabadheyda waa ay diiday waxayna doorbidday in ay iska laabato oo aysan isoo booqan!!.

Waxaan alle kaaga baryayaa inuu xaqa kugu sugo, kaana fogeeyo sharta gaalada iyo kuwa xun xun. Aamiin

Su’aasha 19aad: ka socoto abii alkhataab Yaman

Waxaan idin soo gudbinayaa su’aashaan:

Waxaan ognahay Damaaj oo ah markazka kuwa lagu magacaabo salafiya waxaka socda oo ah duqeynta ay ku hayaan ciidanka xuuthiyiinta, manoo bannaan tahay inaan jihaad ka galno halkaas, jihaadkaas muxuu yahay ma fardu ceyn baa mise waa fardu kifaaya sida uu yiri alxujuuri? Anagoo og labada qolaba iney na caayaan oo na gaaleysiiyaan naguna tilmaamaan khawaarij? Maxaad kula talineysaan dhalinyarta?

JAWAAB:

Jawaabta su'aashaada waxaan leeyahay: shaki kuma jiro in kooxda al xujuuri ay yihiin murji'o marka ay la jogaan xukaamta, ducaada iyo mujaahidiintana ay ku tilmaamaan khawaarij

Meel kasta oo ay dunida ka joogaa waxa ay bah dileen mujaahidiinta waxa ayna gargaar siiyeen mutadiinta iyo mareykanka, gargaarkaas haduu doono ha ahaado mid toos ama mid dadban. Sidaa ay yihiin macnaheeda maaha inaan u gargaarin oon ooga hiillin cadowga iyaga ka xun kana khatarsan sida xuuthiyiinta raadidada ah.

Hadii ay alle ku caasiyeen markii ay nala colleytameen anaga alle kuma caasineyno la colleytankooda, rasuulka SCW waxaa laga wariyay inuu yiri: "amaanada u gud kii ku aaminay, hana khiyaanin qof adiga ku khiyaanay" waxaa wariyay abuu daa'duud

Ku darsoo raafidada ulama dagaalayaan kooxda al xujuuri iney yihiin xujuuriyiin ee waxa ay ula dagaalayaan iney ihiin ahlu sunnah wahaabiya sida ay xuuthiyiintu u maleeyaan!

Sidoo kale xabbada ay ridayaan xuuthiyinta kuma eka alxujuuri qoladiisa oo kaliya ee waxa ay gaareysaa dadka oo dhan yar iyo weyn, haween iyo rag. Sidaasi darteed waxaa waajib ah inoo nusreeyo lana garab istaago

Adiga iyo walaalaha ku ag joogaba waxaan u dardaarmayaa in aydaan ka dheeraanin walaalaheena ansaaru shareecah, oo aad laasimtaan aadna raacdaan taladooda.

Su'aasha 20aad: **ka socoto** abii dujaanah

Assalaamu caleykum waraxmatullaahi wabarakaatuh,

Su'aasha koowaad: waxaad warbixin inaga siisaa sheekha xiran ee abuu alwaliid almaqdisi iyo jamaacadiisa

Su'aasha labaad: waa maxay manhajka aad ku talineysid in loo maro barashada cilmiga?

JAWAAB:

Wacaleykum salaam waraxmatullaahi wabarakaatuh

Jawaabta su'aasha koowaad waxaan leeyahay:

shaki kuma jiro in sheekh abuu alwaliid almaqdisi allaha soo furo uu ka mid yahay sheekhyada ugu caansan iyo ardayda ugu sarreysa ee kulansaday cilmi iyo camal, runtana ka hadlay iyagoon wax cabsi ah dareemin, waxaad raadsataa tarjumadiisa oo ku jirta **jawaababaha kulankii furnaa ee shabakada shumuukh alislaam,** bogga **7-12**, halkaas ayaad ka heleysaa faafaahin dheer oo ku saabsan noloshiisa waxbarasho iyo tan waxqabad.

Sheekha allaha soo furto uma baahna taskiyo iyo ammaan, taskiyadu badanaa waxa ay ka timaadaa qofka sare waxaana ay ku socotaa qofka hooseeya, anigana waxaan ka hooseeyaa sheekh abuu alwaliid cilmi iyo waxqabad intaba.

Sheekheena abuu maxammed almaqdisi allaha soo furto aad ayuu u jeclaa sheekh abuu alwaliid, mar walbana waa uu amaani jiray wuuna u dardaarmi jiray.

Waxaan anigana ku boorrinayaa qof kasta oo awood u leh inuu gargaar dhan kasta ah u fidiyo sheekh abuu alwaliid, waxaa laga yaabaa inaan kasoo deyno xabsiyada gaalada goor dhaw, waa uu dheeraaday maqnaanshaha uu ka maqan yahay gacalladiisa, waxaana kala qarshay xabsiyada xukuumada xamaas ee xiriirka la leh dowlahada suuriya iyo iiraan. Alle ayaa nagu filan isagaana tala saaranaynaa.

Jawaabta su’aasha labaad waxaan leeyahay:

jidadka loo maro barashada cilmiga zaminkaan aad ayayu badanyihiin, laakin ardayda aad ayay u yaryihiin, iskaba daaye culumada, iskaba daaye culumada rabbaaniyiinta!

Anas ibnu maalik allaha ka raali noqdee waxa uu Nabiga SCW ka wariyay: “calaamadaha qiyaamaha waxaa ka mid ah cilmiga oo yaraada, jahliga oo bata, khamrada oo la cabo iyo sinada oo daahirta”. Waxaa wariyay Bukhaari

Al imam al bayhaqi isagoo tacliiqinaya xadiithkaan waxa uu yiri: zamankaan aynu joogno cilmigii waa uu yaraaday, dhulalka oo dhamina waxaa la wareegay dad juhalo ah waxaana muuqday wixii uu xadiithkan sheegay oo dhan. Hadii uu al beyhaqi sidaa leeyahay waqtigii uu noolaa oo ah qarnigii 5aad ee hijriyada, maxaad u maleyn zamankaan iyo dadka jooga?!

Sidaa darted waxaan daalibul cilmiga ku leeyahay haka billaabo furaha cilmiga oo ah culuumta naxwaha, usuulu fiqiga iyo cilmiga xadiithka {musdhalaxa} intaasna waxaad ka baratay caalim rabbaani ah ama ardayda kaa sarreysa ee ahlul xaqa ah.

Intaas ka dib waxaad ku xijisaa culuumta sida towxiidka, caqiidada, tafsiirka qur’aanka, sharraxa xadiithka iyo fiqiga. Adigoo si tartiib tartiib ah u qaabilaya.

Ka dib waxaad qaadataa dardaaranka iyo talooyinkaan soo socda:

1-Ka tagista macaasida iyo dambiga: alle waxa uu yiri

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا ibnu isxaaq isagoo fasiraya aayada waxa uu yiri: fuqaan: "waa kala saaridda xaqa iyo baadilka"

2- inaad cilmigi u baratid alle dartiis.

3- inaad cilmiga ku camal fashid

4- inaad ku sabartid una dulqaadatid barashada cilmiga

5- inaad joogteysid barashada cilmiga

6- inaad daryeeshid cilmiga fahamkiisa

7-inaad yeelatid buug aad ku qortid wax kasta oo faa'iido ah ood maqashid ama aragtid si aysan kuu dhaafin faa'iidooyinka.

8- inaad badisid aqriska wixii aad baratay, oo aad ku dul aqrisid saaxiibadaa ama ehelkaaga ama inta kaa ag dhaw.

9-inaad alle talo saaratid, ducada badisid, towbada cusbooneysid, dambi dhaaf dalbatid, al imam ibnul qayyim wuxuu dhahay, waxaan la joogi jiray sheekhul islaam ibnu taymiyah, markii ay mas'alo ku adkaato wuxuu u carari jiray towbo iyo dambi dhaaf dalab iyo alle gargaar waydiisasho, markaas baan arki jiray sheekha oo helay gargaarka iyo wuxuu alle ka baryo!!.

Su'aasha 21aad: ka socoto abii alqaasim.

Wadankaan Masar Askariga iyo booliska asal ahaan ma gaal baa mise waa muslim?

JAWAAB:

Jawaabta su'aashaada waxaan leeyahay: asal ahaan askariga ama booliska masar ama wadan kastoo leh xukuumad murtada ah waa gaal ee maaha islaam.

Sheekheena abuu maxamad al maqdisi allaha soo furto waxa uu yiri: hadalka ah (ciidanka iyo askarta xukuumadahana asalkoodu waa gaalo) waa hadal aan anigu leeyahay anigaana iri kamana laabanayo illaa xujo iyo daliil cad oo arrinkaas burinaya la iga tuso kitaabka iyo sunnada, hadalkaas asalkiisu waxa uu ku tiirsan yahay qaacido uu alle sarreeye qur'aanka ku sheegay **الذين كفروا يقاتلون في سبيل الطاغوت**

Aayadaas waxa ay tuseysaa in cid kasta oo ku dagaallanta jidka dhaaquutka kana mid noqda kuwa u gargaara oo garab taagan asal ahaan ciddaasi waxa ay ka mid tahay kuwa gaaloobay… arrinkan waxaan ku faafaahiyay kitaabka millat ibraahiim iyo kitaabka kashf alniqaab. **[Risaalah munaasaxah wal tadkiir, bogga 2aad]**

Su'aasha 23aad: ka socoto abii cabdullaahi

Waa jira ururro jihadi ah oo markii dabe dib uga noqday manhajka saxda ah kana doortay iney sameestaan manhaj cusub oo ku tiirsan shubahaat, waxyaalaha ay daliishadeen waxaa ugu weyn heshiiska xudeybiyah… al masaalix wal mafaasid… fiqhul waaqic.. hijradii xabashida… nabiga SCW oo la fadhiisan jiray gaalada..cabdullahi ibnu xudaafa oo dhunkaday boqorkii gaalka ahaa… nabi muuse markuu aaday fircoonkii masar… heshiiskii la baxay xilful fuduul… ilaalinta duruuriyaatka.. sideen u raddinaa kuwa sidaaas leh?

JAWAAB:

Waxyaalaha aad sheegtay ee ah xujooyinka iyo shubahaatka kuwaas dib u gurtay waxaa la gu dhahayaa: "waa hadal xaq ah oo loola jeedo baadhil!" waxaa lagu dhahayaa **فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ.**

Wax kasta oo ay soo daliishadeen ayna ay qiil ka dhigeen waxa uu ka mid yahay waxyaalaha loo yaqaan “almutashaabih” oo aanan la diidi Karin, hadii aan damco inaan shubho kasta ka jawaabo waxaan u baahanayaa buug dhan!. laakiin waxaan u maleyn in aan si kooban usoo gaabiyo ugana jawaabo:

1-heshiiska xudeybiyah wuxuu alle ku magacaabay guul (fatxi) weyn. alle wuxuu yiri:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ,culumada tafsiirka waxa ay isku raacee in aayada ama suurada ay ku soo dagtay heshiiskii xudeybiyah.

jaabir allaha ka raalli noqdee wuxuu dhahay: fatxi wax kale uma aanan garaneynin aan ka aheyn xudeybiyah. Marka guul darrooyinka ay kuwaan noogu yeerayaan ma waxaa lagu qiyaasi karaa guul iyo fatxi.

Qodobada uu ka koobnaa heshiiska xudeybiyah waxa ay gaar u ahaayeen nabiga SCW, sida celinta qofkii makka kasoo baxa oo soo aada dhanka muslimiinta, nabiga SCW waxa uu yiri:

‘ruuxii inaga naga mid ah ee iyaga dhankood aada alle ha fogeeyo, ruuxii iyaga dhankooda nooga yimaada allaah waxa uu u furi doonaa faraj” taasi waxa ay ku tusinaysaa inuu nabigu ogaa oo waxyi loogu sheegay. Sida uu sheegay abuu muxammad kitaabkiisa **[al ixkaam 5/26]**

Al imam ibnul carabi wuxuu leeyahay: heshiiskii uu Nabiga SCW ku galay inuu celiyo ruuxii soo islaama oo xagooda ka yimaada, heshiiskaas cid nabiga ka dambeysa uma bannaana, alle wuxuu ugu baneeyay xikmadkadiisa iyo maslaxad uu kaligiis ogyahay….. **[axkaam alqur’aan 4/1789]**

2-Mas’alada al masaalix wal mafaasid, waxaa wanaagsan in mas’aladaan loo qeybiyo saddex qeybood, maslaxo uu sharciga la

yimid, malaxo uu sharcigu tuuray iyo maslaxo uu sharciga ka aamusay oo loo yaqaan masaalix almursalah

Qeybta koowaad iyo qeybta ugu dambeysa labaduba wax dood ah kama taagna mugdina kuma jiro, laakiin khilaafka waxa uu ka taagan yahay qeybta labaad oo ah maslaxada uu sharcigu tuuray! Masaalixdaas haba u arkaan kooxahaas iney tahay kuwo faa'iido leh waxaa ka fiican in alle iyo rasuulkiisa la adeeco.

3-Fiqhul waaqic: oo ah fahmida iyo la socoshada waxa aduunka ka dhacaya oo saameyn ku leh muslimiinta iyo islaamka, waa muhiim in waaqica lala socdo, si ay u fududaato in daliilaha saxda ah la waafajiyo dhacdooyinka. Laakiin in waaqacii laga dhigo xukun lagu rido nusuusta sharciga ma ahan wax wanaagsan, waana sida ay sameeyaan kuwa nagasoo horjeeda, laakiin annaga waxaannu fahamsan nahay waaqica sida waafaqsan sharciga, laakiin waaqica kama dhigeyno masdar ka mid ah masaadirta shareecada ama kama dhigeyno daliil wax loo daliishado!

4-hijradii xabashida: waxa ay ku saabsan tahay saxaabada oo ka hijrootay dhul gaalo una hujrootay dhul gaalo oo ka dhib yar taasoo dhacday zaman aysan jirin daar islaam oo shareecada lagu xukumo, hijradoodana waxa ay daliil u tahay iney ahaayeen kuwo ku sugan xaqa iyo wadada cad, sheekh c/raxmaan ibnu xasan oo ah ninka iska leh kitaabka fatxul majiid wuxuu yiri: saxaabada sababta ay ugu hijroodeen xabasha waa markii ay muujisteen tawxiidka oo aysan qarsanin, taasoo keentay in la dhibaateeyo. **[Aldurar juzka jihaadka, bogga 93]**

5- Nabiba SCW oo xilligii makka la joogay la fariisan jiray gaalada: arrinkaani waxaa uu ahaa noocyo kala gadisan oo jihaad iyo xaq sheegid ah ooNabiga SCW uu sameyn jiray, curwah ibnul zubeyr wuxuu wariyay inuu waydiiyay c/laahi ibnu camar ibnal caas: maxaa ugu dartaa wixii aad aragtay ee qureysh ay nabiga

SCW ku sameysay? Wuxuu yiri: nabiga SCW ayaa wuxuu kusoo baxay qureysh oo isaga wax ka sheegeysa, markuu billaabay inuu beytka kacbada dhawaafo ayay hadallo ku tureen, mar labaad iyo mar saddexaad ayay ku tureen, markii dambe inta uu ayagii soo qaabilay ayuu ku yiri: qureysheey I dhageesta, alle ayaan ku dhaartaye waxaan idiin la imid gowrac, hadalkii ayay aad uga cabsadeen, mid dhaqaaqa oo iyaga ka mid ah ayaa la waayay, markii dambe ayay si naxariis ku jirto ku dhaheen, iska bax abuu alqaasimoow , wallaahi ma tihid qof jaahil ah.... Waa xadiith **[nambar 7036 musnadka uu taxqiijiyay axmad shaakir]**

Sheekheena abuu maxammed al maqdisi waxa uu yiri: in nabiga uu gaalada dhexdooda fariistay xilligii makka macnaheedu ma aha inuu ammaani jiray ama ixtiraami jiray sida ay yeelaan in badan oo ka mid ah wax magaratada u nisba sheegta ugu yeerista dadka diinta dimuquraadiyada, laakiin nabiga SCW wuxuu muujin jiray ka bari ahaanshaha gaalada iyo falalkooda, wuxuu muujin jiray inuu ku kufriyay ilaahyadooda isagoo waliba aan awood badneyn saxaabuna aysan laheyn awood ay isku difaacaan...... **[millat ibraahiim, bogga 47]**

6- Cabdullaahi ibu xudaafa oo dhunkday boqorkii gaalka ahaa: waxaan kaga jawaabeynaa wajiyo badan:

Wajiga Koowaad:

Qisadaan waxaa taariikhdiisa ku wariyay ibnuu casaakir dadka kalena isaga uun ayay ka wariyeen, sanadka qisada waxaa ku jira diraar ibnu camar oo majhuul ah, Cumar ibnul mughiirah oo ah mid isna la diiday oo majhuul ah, sidaasi darteed qisadaan ma ahan mid xoog badan.

Wajiga labaad:

imam al dahabi wuxuu leeyahay: waxaa dhici karta in boqorkaan uu si hoose oo sir ah u islaamay, waxaana taa ku tusinaya sida uu ugu xeel dheeraaday karaameynta ibnu xudaafa.

Qofkii hoos ka islaama, waxaa loo rajeyn inuusan naar ku waarin, maadaama hoos uu imaan ku hayay….. **[siyar aclaam alnubalaa' 2/15-16]**

Waxaan leeyahay: suurtagalnimada uu imam al dahabi sheegay ma anfaceyso iney ruux ka badbaadiso naar ku waarid hadii uusan aheyn mid la qasbay- ikraah sharci ah-, alle waxa uu leeyahay: **مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ**

In qalbiga uu iimaan kaaga buuxo adigoo ficil gaalnimo ah sameynaya ma diideyso in lagu gaaleysiiyo hadii uusan jirin ikraah sharci ah.

Alsheekh xamad bin catiiq waxa uu yiri: in qofka uu gaalada ka waafaqo daahirka kore isagoo ka khilaafsan xaga qalbiga waa laba waji, kan koowaad: inuu sidaa sameeyo maxaa yeelayay waxa uu ku jiraa gacantooda, waala garaacay, la xiray ama loogu hanjabay in la dilayo, xaalka markuu saas yahay waxaa u bannaan inuu ku waafaqo daahirka kore isagoo qalbiga iimaan ku heesta sida ku dhacday cammaar ibnu yaasir, alle waxa uu yiri: **إلا من أُكره وقلبه مطمئنٌ بالإيمان**

Wajiga labaad: inuu daahirka ka waafaqo qalbigana ka khilaafo isagoo aan gacanta ugu jirin, laakiin ay ku kalliftay isagoo damcay aduunyo iyo hanti, ama ka cabsaday in hantidiisa ay waxyeelo soo gaarto, xaalka markuu saas yahay ruuxaas waxaa uu noqonayaa murtad mana anfaceyso iimaanka uu qalbiga ku qarsaday wuxuuna ka mid yahay qolada uu alle quaanka kaga warramay: alle wuxuu yiri:

ذلك بأنهم استحبوا الحياة الدنيا على الآخرة وإن الله لا يهدي القوم الكافرين

[Sabiilu najaat wal fakaak, bogga 62]

Wajiga saddexaad:

in gaalka oo la dhunkado kaliya aysan aheyn camal gaalnimo ah.waxaa u daliil ah in alle uu muslimka u baneeyay inuu guursado haweeneyda gaalka ah oo aan ula jeedo yuhuudiyad ama nasraaniyad sida uu alle qur'aanka ku sheegay:

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ

Hadii la banneeyay qof gaal ah in loo dhunkan karo shahwo ama naxariis ahaan, waxaa ka mudan in dhunkashada loo banneeyo maslaxad jirta awgeed, sida soo furashada la heeystayaasha muslimiinta, taasoo uu sameeyay ibnu xudaafa al sahmi. Cumarna uu ku amaanay.

7-Nabi muuse oo aaday fircoon iyo la talintiisa: waxa ay martay marxalado kala duwan sida uu alle qur'aanka ku cadeeyay, alle wuxuu yiri: **فقولا له قولاً ليّنا لعله يتذكر أو يخشى** nabi muuse waxa uu ku billaabay hadal dabacsan isagoo ajiibaya amarka allaah waxa uuna yiri: **هل لك إلى أن تزكّى وأهديك إلى ربك فتخشى**

Markii uu fircoon beeniyay aayaatka alle iyo rasuulkiisa uuna ku dakeystay baadhilka iyo gaalnimada waxa uu nabi muuse ku yiri sida uu alle qur'aanka ku sheegay: **لقد علمت ما أنزل هؤلاء إلا رب السماوات والأرض بصائر وإني أظنك يا فرعون مثبورا**

Waliba nabi muuse CS waa uu habaaray fircoon iyo qoomkiisa: sida uu alle ku cadeeyay qur'aanka:

ربنا إنك آتيت فرعون وملأه زينة وأموالاً في الحياة الدنيا ربنا ليضلوا عن سبيلك ربنا اطمس على أموالهم واشدد على قلوبهم فلا يؤمنوا حتى يروا العذاب الأليم

Hadaba hadalka waxaa loo dabciyaa qofka jaahilka, ee looma dabciyo kan is kibrinaya kuna adkeysanaya baadhilka!

8-hesiiska loo yaqaano xilful fuduul: iyo in loo daliishado sameynta waxyaalaha xaaraanta ah, iskaba daaye in loo daliishado sameynta waxyaalaha gaalnimada keena! Taasi waa daliilsasho baadhil ah iyo been abuurasho tan ugu weyn, sheekh abuu maxammad almaqdisi waxa uu yiri: "kan ku dooda shubhadaan waa lama mid uun: inuusan garaneynin waxa uu yahay heshiiska xilful fuduul, wuu isaga hadli isagoon garaneyn waxa uu yahay.. ama inuu garanayo heshiiska xaqiiqdiisa balse uu dadka isugu dhex labayo xaqa iyo baadhilka si uu nuurka ugu dhex gariyo mugdi, shirkigana islaamnimo…" **[al dimuquraadiyah diin]**

Heshiiska xilful fuduul sida dadka siirada yaqaanna ay sheegeen waxa uu yimid ka dib markii Qureysh ay ku kulantay guriga cabdullaahi ibnu judcaan, ayna ku heshiiyeen in makka laga waayo ruux dulman, hadii laga helana loo gargaaro cidii dulmisayna laga qabto, waxaana loogu magac daray xilful fuduul.

Sheekh abuu maxamed al maqdisi waxa uu leeyahay:

"Qolyahaan waxaan halkan ku waydiinaynaa oon leenahay:

Waa maxay qaabka loogu soo daliishanayo heshiiskaan iyo waxa fadaa'il uu wato in la banneeyo galitaanka gole wax sharciyeeya oo ku dhisan dastuur ibliis, golahaas waxaa lagu furaa ku dhaarashada ixtiraamida dastuurka gaalnimada ah iyo

qawaaniintiisa iyo iney gargaare u yihiin adoomadiisa iyo dambiilayaashiisa colka la ah diinta alle iyo awliyadiia, xiriirkana la leh cadowga alle iyo gaalada?!

Heshiiska xilful fuduul ma waxaa ku jiray kufri iyo shirki iyo sharci dajin alle lala wadaago iyo ixtiraamida diin aan aheyn diinta alle?

Hadii aad haa dhahdaan Waxaad sheeganeysaan in Nabiga SWC uu ka qeyb qaatay kufri iyo sharci dajin iyo diin aan aheyn diinta alle, qofkii sidaas dhaha waxa uu na marqaati gashanayaa inuu yahay gaal zindiiq ah…

Hadii aad maya dhahdaan, waayahee side baad u xalaashanaysaan una banneeneysaan inaad ooga qiyaas qaadataan galitaanka golayaasha kufriga, faasiqnimada iyo caasinimada?!

Kadib waxaan idin waydiinaynaa su'aal cad waxaana idinka dooneynaa inaad qirtaan ood ka jawaabtaan:

Hadii qof kasta oo heshiiska xilful fuduul ka qeyb qaadanaya lagu dhihi lahaa kama qeyb qaadaneysid illaa aad ku dhaaratid inaad ixtiraam u haysid laata, cuzza iyo manaata, iyo inaad diinta qureysh taageersan tahay ka dibna aad u gargaareysid kan la dulmiyay iyo kan dhibaataysan…

Waxaan idin leeyahay: hadii uu xaalka sidaa ahaan lahaa Nabiga SCW miyuu ka qeyb qaadan lahaa heshiiskaas mise wuu ajiibi lahaa hadii mid la mid ah loogu yeero?

Noo jawaaba asxaabta masaalixda!

Hadii ay dhahaan haa wuu ajiibi lahaa wuuna ka qeybqaadan lahaa.. ummadu bari ayay idinka noqotay waxaadna qirteen inaad gaalo tihiin..

Hadii aad dhahdaan maya. Waxaan idin leenahay hadaba iska daaya hadallada is burinaya iyo kuwa maalaa yacniga ah, isku daya inaad barataan sida hadba wax loosoo daliishado...

[aldimuquraadiyah diin]

9-ilaalinta duruuriyaatka: sida la ogyahay islaamka waxa uu u yimid sidii uu ilaalin lahaa duruuriyaatka shanta ah ama lixda, alsheekh maxamed al amiin al shanqiiti waxa uu yiri: daruuriyaatka waxa weeye in laga hortago wax kasta oo mafaasid ah.

> Daruuriyaatka waxa ay kala yihiin: diinta, nafta, caqliga, nasabka, maalka cirdiga ama sharafka qofka. Marka la ilalinayo duruuriyaatka waxaa ay ukala horreeyaan sida ay u qoran yihiin. Diinta oo la ilaaliyo ayaa ka horreysa nafta oo la ilaaliyo.

Su'aasha 24aad: ka socoto khaalid al sheykh

Hadii walxaha qarxa ay la mid yihiin dabka oo kale, waa maxey xukunka qaadashada xadiithkaan marka la isticmaalayo walxaha qarxa xilliga jihaadka?

عن أبي هريرة رضي الله عنه ، قال " بعثنا رسول الله في بعث، فقــال : إن وجــدتم فلانــاً و فلانــاً لــرجلين فأحرقوهما بالنار، ثم قال حين أردنا الخروج: إني كنت أمرتكم أن تحرقوا فلاناً وفلاناً، وإن النـار لا يعـذب بهـا إلا اللــه ، فــإن وجــدتموهما فاقتلوهما" ، و في بعض ألفاظ الحديث : " وإنه لا ينبغي لأحـد أن يعـذب بعـذاب الله".

Abii hureyrah wuxuu wariyay: "nabiga SCW ayaa na diray wuxuuna nagu yiri: hadii aad aragtaan hebal iyo hebal, laba nin oo uu magacaabay, inta qabataan dab ku guba, markii aan

rabnay inaan baxno ayuu nagu yiri: waxaan idin amray inaad dab ku gubtaan hebal iyo hebal, dabna waxaa wax ku cadaaba alle oo kaliya, ee hadii aad labadaas nin aragtaan dila".

JAWAAB:

Mujaahidka alle dartiis u dagaallamaya waxaa u bannaan inuu gaalada ku qarxiyo bambaanooyinka casriga ah hadey doonaan dab haka sameesnaadeene, su'aashaada jawaabteeda waxa ay noqonaysaa dhowr waji

Wajiga koowaad: ahlul cilmiga waa ay isku khilaafeen xukunka in dab wax lagu gubo, shaaficiyada iyo axnaaftu waxa ay qabaan in ay bannaan tahay waxa ayna yiraahdeen hadalka Nabiga SCW ee ah: (alle mooyee mid kale dab wax kuma cadaabto) waxaa tawaaduc ama naxariis uu muujiyay nabiga, al muhallab waxa uu yiri: tani mahan nahyi ama reebis xaaraan ah. **[fatxul baari 6/174]**

Wajiga labaad: waxaa xaaraan ah in la gubo qofkii la awoodo In la qabto ee ma ahan kan lala dagaallamayo, lafdiga "hadii aad labadooda qabataan" ee ku jira riwaayad kele oo xadiithku ku yimid wuxuu ku tusinayaa in nimankan saxaabada loo diray ay ahaayeen kuwo la qaban karo.

Wajiga saddexaad: waxaa bannaan in la dad lagu gubo markii dantu kallifto si gaalada loo jabiyo, waxaa la wariyay in "junaadah ibnu abii umaya al azdi iyo cabdullaahi ibnu qeys alfazaari ay ahaayeen zaminkii mucaawiyah allaha ka raalli noqdee kuwo cadowga ku tuura dab kuna guba". Waxaana la sheegay in muslimiintu ay sidaas yeeli jireen.

Al imam ibnu farxuun allaha u naxariistee waxa uu yiri: cadowga waxaa lagula dagaallami si kasta, waxaa lagula dagaallami dab..... la iskuma khilaafin in meelaha ay daggan yihiin iyo gaadiidka ay saaranyihiin lagu tuuro manjaniiq (gantaal) hadey

doonaan haku jireen dad muslimiin ah..**[Tabsiratul xukaam 2/95]**

Al imam altirmidi wuxuu soo guuriyay in gaalada oo dab lagu gubaa ay sunno tahay

Al xaafid ibnu xajar wuxuu yiri: dab ku gubiddu waxa ay xaaraan noqonaysaa hadii ay caddaato in gaalada aan dab waxba looga qaadi Karin **[Fatxul baari 6/173]**

Maanta jihaadka casriga ah suurogal maba noqon karo hadii aanan la adeegsanin alaadaha dabka ku shaqeeya sida galtaallada iyo bambaanooyinka iyo wixii la mid ah.

Wajiga afaraad: waxaa bannaan dab ku gubidda marka lakala aar gudanayo ama qisaas lakala oofsanayo.

Dadkoo dhan way ogyihiin in gaalada maanta joogta ay nagula dagaallamayaan dab nooc walba leh, waxaa noo bannaan inaan dab iskaga celinno. Alle wuxuu qur'aankiisa ku yiri: **فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَـدَى عَلَيْكُمْ** sidoo kale alle wuxuu quraankiisa ku yiri:

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ sidoo kale alle wuxuu yiri:

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

Mas'aladaan daliilaheeda waxaad ka muraajaceysaa ama aad ugu laabataa risaalada uu sheekh naasir al fahad ka qoray xukunka adeegsida hubka wax gumaada... allahu aclam

Intaas waa wixii ii fududaaday sheegidooda,, allaha awoodda sare leh ayaana igu kaalmeeyay ka jawaabida su'aalaha walaalahey, alle waxaan waydiisaneynaa inuu na waafajiyo towfiiqda iyo kalmada saxan.

Ducadeenana waxaa ugu dambeysa mahad oo dhan alle ayay u sugnaatay

Allaha caamaliinta

Waxaa qoray **abuu hammaam bakar ibnu cabdicaziiz al athari**

29/2/2012- 7/4/1433

لاتنسوا اخوانكم المجاهدين من الدعاء

اخوانكم في مؤسسة القابضون على الجمر الإعلامية

ومؤسسة لبيك الإعلامية

www.snam-s.net